

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Jaklovce na roky 2023 -2029

Názov projektu: Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese
Gelnica
Kód projektu v ITMS2014+: NFP314011APG4

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

PHRSR obce Jaklovce na roky 2023 – 2029

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Jaklovce na roky 2023 - 2029
Územné vymedzenie :	Košický kraj, okres Gelnica, obec Jaklovce, kód obce: 543187
Územný plán obce schválený:	Nie
Dátum schválenia PHRSR:	xx.xx.2023
Dátum platnosti:	2023 - 2029
Verzia	2.0
Publikovaný verejne:	xx.xx.xxxx

Zdroj: Vlastné spracovanie

OBSAH

ZOZNAM ILUSTRÁCIÍ.....	5
ÚVOD	8
1 ANALYTICKÁ ČASŤ	13
1.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	14
1.1.1 Charakteristika územia.....	14
1.1.1.1 Historický vývoj obce Jaklovce.....	15
1.1.1.2 Kultúrno-historické pamiatky	16
1.1.2 Prírodné podmienky a životné prostredie.....	17
1.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	33
1.1.4 Dopravná infraštruktúra	38
1.1.5 Technická infraštruktúra	41
1.1.6 Trh práce a sociálna situácia.....	44
1.1.7 Hospodárska základňa	46
1.1.8 Občianska vybavenosť.....	46
1.1.9 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor.....	49
1.1.10 Bývanie a bytový fond	51
1.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	52
1.1.12 Analýza silných stránok a slabých stránok územia.....	53
1.1.13 Ex-post hodnotenie obdobia 2017-2023	55
1.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	58
1.2.1 Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia	58
1.2.2 Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území.....	60
1.2.3 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia	64
1.2.4 Analýza väzieb územia obce Jaklovce	66
1.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU	68
1.3.1 SWOT analýza obce Jaklovce.....	69
1.3.2 Analýza problémov, možných rizík, výziev.....	71
1.3.3 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk	73
2 STRATEGICKÁ ČASŤ	74
2.1 NADVÄZNOŠŤ NA STRATÉGIE VYŠŠEJ ÚROVNE.....	74
2.2 STRATEGICKÁ VÍZIA ÚZEMIA	77
2.3 ŠTRUKTÚRA PRIORÍT A OPIS STRATÉGIE.....	77
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ	80
4 REALIZAČNÁ ČASŤ	86
4.1 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR.....	86
4.2 POSTUP REALIZÁCIE PHRSR	87
4.3 SPOLUPRÁCA S PARTNERMI	88
4.4 MONITOROVANIA A HODNOTENIA PHRSR	89
4.5 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	90
4.6 AKČNÝ PLÁN OBCE JAKLOVCE	92
5 FINANČNÁ ČASŤ.....	99
5.1 FINANČNÝ PLÁN.....	101

ZÁVER.....	104
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	105
PRÍLOHY	111

ZOZNAM ILUSTRÁCIÍ

A, ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

a pod.	a podobne
CR	cestovný ruch
č.	číslo
ČOV	čistička odpadových vôd
EAO	ekonomicky aktívna osoba
ESF	Európsky sociálny fond
EŠIF	Európske štrukturálne investičné fondy
EÚ	Európska únia
FO	Fyzická osoba
CHVÚ	Chránené vtáčie územie
IBV	individuálna bytová výstavba
IS	index starnutia
IT	Informačné technológie
KO	Komunálny odpad
KSK	Košický samosprávny kraj
m	meter
m ²	meter štvorcový
MAS	miestna akčná skupina
m.n.m	metre nad morom
MPSVaR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny
MRK	marginalizovaná rómska komunita
MŠ	materská škola
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
n. o.	nezisková organizácia
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
Obyv.	obyvateľstvo
OcÚ	Obecný úrad
OcZ	Obecné zastupiteľstvo
o.z.	občianske združenie
PD SR	Partnerská dohoda Slovenskej republiky
PHRSR	program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
PO	právnická osoba
PP	peňažný príspevok
r.	rok
s.	strana
SEZO	združenie obcí (separovaný zber odpadu)
SNR	Slovenská národná rada
SODB	sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SPOD	sociálno - právna ochrana detí
SR	Slovenská republika
s.r.o	spoločnosť s ručením obmedzeným
STEOP	analýza vonkajších faktorov
SWOT	analýza silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození
Tab.	tabuľka

ŠR	štátny rozpočet
t.j.	to je
tzv.	takzvané
UoZ	uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ZŠ	Základná škola
VÚC	vyšší územný celok
VÚC KSK	Vyšší územný celok Košického samosprávneho kraja
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
Zb.	zbierka
ZD	zberný dvor
ZMOHR	Združenie miest a obcí Hnileckého regiónu
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
Z. z.	zbierka zákonov

B, ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1: Zoznam kvalitatívnych a kvantitatívnych dát	13
Tab. 2: Základné informácie o obci	15
Tab. 3: Zoznam nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v obci	16
Tab. 4: Charakteristika klimatických regiónov	19
Tab. 5: Emisie	31
Tab. 6: Produkcia exhalátov v okrese Gelnica	32
Tab. 7: Obyvateľstvo v kocke	33
Tab. 8: Veková štruktúra obyvateľov obce	34
Tab. 9: Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľov obce v období 2002 – 2021	35
Tab. 10: Štatistické údaje o obyvateľstve obce	35
Tab. 11: Národnostná štruktúra obyvateľov	36
Tab. 12: Štruktúra obyvateľov podľa vierovyznania	37
Tab. 13: Stupeň dosiahnutého vzdelania obyvateľov obce	37
Tab. 14: Obyvateľstvo podľa rodinného stavu	38
Tab. 15: Základné údaje o sieti cestných komunikácií	38
Tab. 16: Dostupnosť k najdôležitejším mestám z obce Jaklovce	39

Tab. 17: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie	45
Tab. 18: Počet uchádzačov o zamest. podľa dosiahnutého vzdelania a veku	45
Tab. 19: Nepoľnohospodárska pôda v obci Jaklovce	46
Tab. 20: Poľnohospodárska pôda v obci Jaklovce	46
Tab. 21: Občianska a technická vybavenosť.....	47
Tab. 22: Kultúrno – spoločenské aktivity v obci Jaklovce	50
Tab. 23: Stav bytového fondu obce Jaklovce	51
Tab. 24: Prehľad Ex-post hodnotenia	55
Tab. 25: Zhrnutie faktorov a ich vplyv na rozvoj územia a PHRSR 2023 – 2029	60
Tab. 26: Ciele a priority pre jednotlivé rozvojové oblasti PHRSR	78
Tab. 27: Tabuľka priorít a špecifických cieľov.....	79
Tab. 28: Opatrenia a aktivity vrátane ich priradenia jednotlivých cieľov a priorít	80

C, ZOZNAM GRAFOV

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov 2002 - 2021	34
Graf 2: Veková štruktúra obyvateľov	36
Graf 3: Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Jaklovce	44

D, ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1 Okres Gelnica	14
Obr. 2 Jaklovce, hodnotenie finančného zdravia	52

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) je dôležitý dokument pre tvorbu stratégie súvisiacej s čerpaním Európskych štrukturálnych investičných fondov (EŠIF) a to využívaním Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (ďalej len EPFRV) prostredníctvom programu rozvoja vidieka SR 2021-2027 (ďalej len PRV) a Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len EFRR) ako i ďalších nižšie uvedených programov. Spracovaný PHRSR obce Jaklovce je základným dokumentom pre riadenie obce a je nástrojom formulovania a implementácie SMART, teda inteligentných/rozumných integrovaných rozvojových stratégií obce s využitím inovatívnych prístupov pre efektívnejšie zabezpečenie kvality života občanov.

„Obsah PHRSR je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

a) analytická časť - obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategická časť - obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programová časť - obsahuje zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) realizačná časť - je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov,

e) finančná časť - obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.“¹¹⁶

Programový dokument a jeho implementácia je výsledkom spolupráce najvýznamnejších miestnych aktérov s externými expertmi. Zo strany samosprávneho orgánu je ním obecné zastupiteľstvo s jeho poradnými orgánmi - odbornými komisiami, ako aj starosta a odborní pracovníci obecného úradu. Zo strany súkromného sektora sú relevantnými partnermi miestne

podnikateľské subjekty. Potenciálnym parterom je verejnosť a miestne neziskové organizácie, občianske združenia. Podrobnejšie informácie o organizačnom a inštitucionálnom zabezpečení implementácie sú v kap. 4.1.

Stručný popis vzniku a chronológie prípravy PHRSR obce Jaklovce 2023 – 2029

Potreba spracovania nového dokumentu PHRSR obce Jaklovce na roky 2023 – 2029 súvisela s ukončením platnosti predchádzajúceho plánovacieho dokumentu, ale predovšetkým so začínajúcim sa novým programovacím obdobím a možnosťami uchádzať sa o finančné prostriedky z EŠIF (v rámci jednotlivých operačných programov), iných zdrojov EÚ, ŠR a pod. na zabezpečenie nevyhnutného a požadovaného rozvoja obce v prospech všetkých jej obyvateľov.

Ganttov diagram spracovania PHRSR obce Jaklovce												
Rok realizácie	2022											
Mesiac realizácie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Harmonogram spracovania PHRSR je uvedený v Ganttovom diagrame spracovania PHRSR obce Jaklovce, ktorý bol navrhnutý na 5 mesiacov. Po odsúhlasení procesu prípravných prác a schválení vstupnej správy sa začalo so spracovaním analytickej časti, ktorá pozostávala predovšetkým zo zberu, triedenia, spracovania a vyhodnocovania dôležitých údajov a informácií o obci a jej súčasnej situácii v rôznych kľúčových oblastiach rozvoja (demografia, bývanie, zamestnanosť/nezamestnanosť, služby, vybavenosť obce, infraštruktúra a pod.). Zároveň sa spracovali a vyhodnotili informácie o rozvojových (investičných) projektoch realizovaných obcou v predchádzajúcom programovacom období 2017 – 2023. Po dokončení analytickej časti sa pristúpilo k spracovaniu strategickej, programovej, realizačnej a finančnej časti, ktoré si vyžadovali aktívne zapájanie predstaviteľov obce a členov pracovných skupín zriadených za účelom prípravy PHRSR.

V rámci celého procesu prípravy a spracovania PHRSR boli používané rôzne metódy zapájania verejnosti, najmä prostredníctvom zverejňovania dôležitých informácií na informačných tabuliach a webovom sídle obce, organizovania verejných stretnutí s miestnymi obyvateľmi a uskutočnenia (a následného vyhodnotenia a zapracovania výsledkov) dotazníkového prieskumu.

Spracovaný dokument bol v záverečnej fáze verejne pripomienkovaný, prerokovaný a nakoniec schválený obecným zastupiteľstvom.

Dokument bol vypracovaný v súlade s novou metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja.

Väzby na nadradené programové a strategické dokumenty

Pri spracovaní PHRSR obce Jaklovce sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK. Strategický dokument miestnej úrovne by ďalej mal nadväzovať na stratégie a koncepcie celoštátnej úrovne, rámcové dokumenty pre čerpanie fondov EÚ, ako aj stratégie EÚ a medzinárodné dohody.

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestna úroveň:

- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce,
- Program odpadového hospodárstva,
- Viacročný rozpočet.

Regionálna úroveň:

- PHRSR Košického samosprávneho kraja na roky 2023 - 2027
- Program obnovy krajiny Košického kraja

- Konceptia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji
- Stratégia CLLD územia MAS HNILEC

Národná úroveň:

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017)
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok
- Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030

Národná úroveň:

K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:

- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM (2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM (2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHRSR obce Jaklovce na roky 2023 – 2029 pozostáva zo situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Pozornosť je venovaná i analýze externého prostredia, s cieľom identifikovať aktivity v regióne ako i ďalšie možnosti spolupráce s okolitými obcami.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v prílohách použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Tab. 1. Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
	Košický samosprávny kraj	www.vucke.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
	Obecný úrad Jaklovce	www.jaklovce.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obecný úrad Jaklovce	www.jaklovce.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
Sociálna starostlivosť	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
Ekonomická situácia	Obecný úrad Jaklovce	www.jaklovce.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Železničná spoločnosť Slovensko a. S.	www.slovakrail.sk
	eurobus, a.s.	www.eurobus.sk
Technická infraštruktúra a vybavenosť	Ministerstvo životného prostredia SR	www.minzp.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Obecný úrad Jaklovce	www.jaklovce.sk

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

1.1.1 Charakteristika územia

Obec Jaklovce leží na severovýchode Slovenského rudohoria v nadmorskej výške 330 – 791 m n. m. v údolí rieky Hnilec. Zväčša hornatinný povrch chotára po oboch stranách toku tvoria vápence, granodiority a kremenné diority. V severnej časti je smrekový, v západnej časti je dubový les. Vápencové bralo Kurtová skala (791 m n. m.) je náleziskom vzácnych rastlinných druhov. Do chotára siaha vodná nádrž Ružín.

Z hľadiska územnosprávneho členenia patrí obec na úrovni:

- NUTS1: Slovensko [SK0],
- NUTS2: Východné Slovensko [SK04],
- NUTS3: Košický kraj [SK042],
- LAU1: okres Gelnica [SK0421],
- LAU2: obec Jaklovce [SK0421543187].

Obr. 1 : Okres Gelnica

Zdroj: Vlastné spracovanie

Susedí s katastrami obcí Margecany, Malá Lodina, Veľký Folkmar, Kluknava, Žakarovce a kataster mesta Gelnica

Tab. 2: Základné informácie o obci

Názov Obce:	Jaklovce
Historicky názov obce:	Maďarsky: Jekelfalva Nemecky: Jeckelsdorf
Prvá písomná zmienka:	1282
Kraj:	Košický
Región:	Dolný Spiš
Okres:	Gelnica
Štatút obce:	obec
Kód obce:	543187
IČO:	00329207
DIČ:	2021259383
PSČ:	055 61
Telefónne smerové číslo:	053
GPS súradnice:	48°52'26"S 20°59'33"V
Nadmorská výška obce:	325 m. n. m.
Celková výmera obce:	17,25 km ² (1 725 ha)
Počet obyvateľov (31.12.2021):	1 843
Hustota obyvateľstva na km ² :	106,72 obyv./km ²

Zdroj: Štatistický úrad SR

1.1.1.1 Historický vývoj obce Jaklovce

„Územie, na ktorom Jaklovce vznikli, daroval uhorský kráľ Ladislav IV. Ako donáciu gelnickému mešťanovi Hekulovi (resp. Jekulovi) v roku 1282. Hekul sa tak stal nielen zakladateľom Jakloviec, ale aj zemianskeho rodu Jekelfalusyovcov. V darovacej listine sa toto územie spomína ako neosídlený les a kráľ ho vyňal z rozsiahleho chotára kráľovského mesta Gelnica. Zakladateľ Hekul mal veľké zásluhy aj na rozvoji baníctva. Jaklovce sa prvýkrát v listinách spomínajú v roku 1292. V roku 1297 sa v listinách spomína aj kamenný kostol. V najstarších časoch boli Jaklovce vybudované po oboch stranách potoka Kochenseifen (Uhliarsky potok) v časti dnes zvanej Hlinek. Toto slovo bolo pôvodne miestnym pomenovaním potoka Rjeka, pravobežného prítoku Hnilca. Poslední feudálni vlastníci Csákyovci vyvíjali v obci bohatú stavebnú činnosť. Na svojom panstve začali hospodársky podnikáť. Vybudovali liehovar (palenčáreň) a v jeho blízkosti zriadili hospodársky dvor. Scelili polia na veľkostatkársky – majerový spôsob hospodárenia. K veľkostatku patrila mlyn. Vybudovali tiež jednopodlažný kaštieľ. Posledným prejavom stavebnej aktivity Csákyovcov bola na začiatku 20. storočia rozsiahla výstavba nového, v centrálnej časti dvojpodlažného kaštieľa pri štátnej ceste nad Hlinkom. Poniže kaštieľa

vybudovali žrebčín a technickú vymoženosť – tzv. Kumšt – vodovod, ktorý privádzal do kaštieľa a žrebčína pitnú vodu. Po prvej svetovej vojne vymenil gróf Csáky svoje tunajšie majetky s mestom Košice za vinohrady v Sedmohradsku a presťahoval sa do Maďarska. A tak po r. 1918 je mesto Košice výlučným vlastníkom hospodárskeho majetku, lesov, polí, liehovaru, mlyna i oboch kaštieľov s kompletným pôvodným zariadením. Ďalšie obdobie po vzniku ČSR boli poznamenané najmä úpadkom baníctva a hutníctva ako i celosvetovou hospodárskou krízou. Mnoho ľudí odchádzalo za prácou do Ameriky. V tých rokoch sa prvýkrát pre Hnileckú dolinu vyskytlo nové označenie – Hladová dolina. Pri rozpade Československa pred II. svetovou vojnou Jaklovce patrili pod Slovenský štát. Oblasť sa vyznačovala rozvinutým partizánskym hnutím a otvorenou podporou Slovenského národného povstania. Na konci vojny bola obec oslobodená vojakmi IV. ukrajinského frontu dňa 21. januára 1945. V roku 1952 tu vzniklo JRD a v šesťdesiatych rokoch sa okolie výrazne zmenilo vybudovaním a naplnením Ružinskej priehrady. Takto zanikol aj starý kaštieľ, pálenica a cca 105 domov.“¹¹⁸

1.1.1.2 Kultúrno-historické pamiatky

V obci Jaklovce sa nenachádzajú pamiatkovo chránené územia ani ochranné pásma národných kultúrnych pamiatok. Nachádzajú sa tu národné kultúrne pamiatky, evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (Tab. 3: Zoznam nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v obci).

Tab. 3: Zoznam nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v obci

Unifikovaný názov NNKP	Zaužívaný názov NNKP	Č. ÚZPF NNKP	Unifikovaný názov PO	Bližšie určenie PO	Súpisné číslo	Vznik	Prevládajúci sloh	Vlastnícka forma názov
Kaštieľ 	Kúria	653	kaštieľ	solitér	465	1.pol.19.st.	klasicizmus	Spoločnosť s ručením obmedzeným
Kostol a kaplnka 	kostol sv. Antona Pustovníka	654	kostol	r. k. sv. Antona Pustovníka	453	kon.13.st.	gotika	Vlastníctvo cirkvi a cirk. organizácií

Kostol a kaplnka 	kostol sv. Antona Pustovníka	654	kaplnka	r. k. sv. Jána Nepomuckého	-	1772	barok	Vlastníctvo cirkvi a cirk. organizácií
---	------------------------------------	-----	---------	-------------------------------	---	------	-------	--

Zdroj: Pamiatkový úrad SR, 2022

1.1.2 Prírodné podmienky a životné prostredie

Geologická stavba územia

Geomorfologické členenie katastrálneho územia Jakloviec je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

SÚSTAVA	ALPSKO-HIMALÁJSKA
PODSÚSTAVA	Karpaty
PROVINCIA	Západné Karpaty
SUBPROVINCIA	vnútorné Západné Karpaty
OBLASŤ	Slovenské rudohorie
CELOK	Volovské vrchy
PODCELOK	4. Hnilecké vrchy 6. Kojšova hoľa
ČASŤ	4.2 Hnilecké podolie

Územie obce je z hľadiska geologickej stavby súčasťou gemerika - gemerických paleozoických sekvencií, v rámci centrálnych Karpát. Tvoria ho horniny gelnickej a rakoveckej sekvencie – t.j. fylity, lydity, pieskovce, kvarcity, porfyroidy a kryštallické vápence, fylito-diabázové súvrstvie s prevahou fylitov a s podielom bazaltov a tufov. Povrch zväčša hornatého chotára obce po oboch stranách toku tvoria vápence, granodiority a kremenné diority, na ľavej strane z usadených hornín vápence. V údolnej nive Hnilca sú usadené štrky, piesky a íly, na pravom brehu Kojšovského potoka pieskovec. Časté sú hliny. Z ďalších hornín v chotári tvoria geologický podklad slabo premenené horniny, hlavne fylity. Z minerálov je tu bežný kalcit. V lokalite Švabica a v doline za Kostolnou horou sú ložiská chryzotil – azbestu, jemne vláknitej odrody serpentínu. Tu sa nachádza aj antigorit a brucit. Antigorit vytvára lístkové agregáty v puklinách serpentinitov. Lokalita serpentinitov v Jaklovciach je jediným náleziskom brucitu na území SR. Brucit tu tvorí pekné žltozelené vláknité kryštály – nemality v asociácii s chryzotilom. Barit, ktorý je v oblasti Slovenského Rudohoria bežnou žilnou výplňou, sa v Jaklovciach vyskytuje v podobe monominerálnych barytových žíl. Minerál lazulit, ktorý sa okrem Jakloviec nachádza na viacerých miestach pri Nitre, sa tu vyskytuje v rudných žilách v asociácii s kremeňom, ankeritom, pyritom a chalkopyritom. Minerál olivín sa vyskytuje ako horninotvorná súčasť v tunajších

ultrabázických horninách. Minerál aktinolit sa na ložisku v Jaklovciach našiel v pekných dlhovláknitých agregátoch. Minerál hydromagnezit, ktorý sa aj vo svetovom meradle zriedkavo vyskytuje, má na území Slovenska jediné nálezisko práve v Jaklovciach. V šesťdesiatych rokoch sa pri prieskume na chrozotyl našiel azbest.¹¹⁸

Inžiniersko-geologická rajonizácia

Podľa inžiniersko-geologickej rajonizácie – Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) okres Gelnica patrí do regiónu jadrových pohorí, subregiónu obalových jednotiek, jej prevažná časť spadá do rajónu predkvartérnych hornín a v okolí riečnej siete do rajónu kvartérnych sedimentov. Dotknuté územie spadá do rajónu predkvartérnych nízkometamorfovaných hornín a v okolí toku Hnilec do rajónu údolných riečnych náplavov.

Geodynamické javy

Medzi najvýznamnejšie geodynamické procesy prebiehajúce v záujmovom území patrí bočná erózia tokov, ktorú je možné pozorovať na neregulovaných úsekoch toku Hnilec a jej prítokoch. Pre dotknuté územie nie je charakteristický výskyt geodynamických javov. Z hľadiska regionálnej seizmickej aktivity v zmysle mapy seizmického ohrozenia v hodnotách makroseizmickej intenzity (Schenk, V., Schenková, Z., Kottbauer, P., Guterch, B., Labák, P., In: Atlas krajiny SR, 2002), lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza v pásme, v ktorom makroseizmická intenzita (MSK-64) dosahuje 5 – 6 MSK škály. V rámci územia SR ide o stredné, resp. nižšie hodnoty seizmického ohrozenia.

Klimatické pomery

Podľa Atlasu Krajiny SR patrí riešené územie (Tab. 4: Charakteristika klimatických regiónov) do klimatických regiónov M - mierne teplá oblasť (Hnilecká dolina) a C – chladnej oblasť (okolité podhorské, horské časti územia Volovských vrchov). Okrsok chladnej oblasti C1 – mierne chladný, sa vyznačuje priemernou júlovou teplotou od 12° do 16°C a je charakteristický vlhkým rázom. Priemerné mesačné teploty sa pohybujú v rozmedzí -2 až -3 °C (december, marec) a -4 až -6 °C (január, február). Z hľadiska poľnohospodárskeho využitia sa vhodné polohy využívajú najmä ako lúky a pasienky, poprípade ostáva les, keďže teplota v oblasti nepostačuje na dozretie poľnohospodárskych plodín. Svojím okrajom do katastrálneho územia obce zasahuje zo severozápadu okrsok M5 – mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový/kotlinový. Priemerná januárová teplota je ≤ -3 °C,

priemerná júlová teplota $\geq 16^{\circ}\text{C}$, má menej ako 50 letných dní a index zavlaženia dosahuje hodnoty 60 až 120.

Tab. 4: Charakteristika klimatických regiónov

Klimatický región	C – chladná oblasť	M – mierne teplá oblasť
Klimatický okrsk	C1	M5
Charakteristika	Mierne chladný	mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový/kotlinový
Klimatické znaky	Júl $\geq 12^{\circ}\text{C}$ až $< 16^{\circ}\text{C}$	január $\leq -3^{\circ}\text{C}$, júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, LD < 50 , Iz = 60 až 120

Zdroj: Atlas krajiny SR

Radónové riziko

Radónové riziko predstavuje prirodzenú rádioaktivitu hornín, ktorá je podmienená prítomnosťou prvkov K, U a Th, ktoré emitujú gama žiarenie a podmieňujú vonkajšie ožiarenie. V závislosti na objemovej aktivite radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti pôdy možno územie Slovenskej republiky rozdeliť do troch skupín podľa výšky radónového rizika s nasledovným pomerom: 53 % nízke, 46,7 % stredné a len 0,3 % SR s vysokým radónovým rizikom. Pri hodnotení radónového rizika v záujmovom území sme vychádzali z údajov ŠGÚDŠ Geofyzikálne mapy - Mapy prírodnej rádioaktivity. Takmer celý okres Gelnica je v strednom stupni radónového rizika, len jeho severovýchodnou časťou prechádzajú úzke lokality s nízkym stupňom.¹²¹

Pri novej výstavbe bytových a nebytových objektov je potrebné zohľadniť aj výskyt radónového rizika, pretože prevažná časť predmetného katastrálneho územia obce Jaklovce spadá do stredného radónového rizika.

Ochrana vodných zdrojov

Ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov stanovuje vodný zákon č.364/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov. Chránenými územiami podľa zákona o vodách sú: územia s povrchovou vodou určenou na odber pre pitnú vodu, územia s vodou vhodnou na kúpanie, územia s povrchovou vodou vhodnou pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (chránené vodohospodárske oblasti), ochranné pásma vodárenských zdrojov, citlivé oblasti, zraniteľné oblasti a chránené územia a ich ochranné pásma podľa zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.¹²¹

Ochranné pásma vodárenských zdrojov v okrese Gelnica

Katastrálne územie	Vodný zdroj	Výmera OP (ha)	Názov vodného zdroja	Číslo rozhodnutia	Poznámka
Gelnica - Perlová dolina	tok	386,88	Perlový potok	1405/1/85/86	

PHRSR obce Jaklovce na roky 2023 – 2029

Gelnica	prameň	6,51	Roz. sk. 1-5, Terezka, Uhliar.dol., Boží dar	ObÚŽP- 3405/4/2/1992, 2005/00550/1/De- GL	PHO I.stupňa:Terezka 0,005 ha;Cupák 0,0116 ha;Rozsyp.skalač.1-6 0,1266 ha;Uhliarska dol.0,0441 ha;Boží dar 0,25 ha
	prameň	4,94	Roz. sk. 1-5, Terezka, Uhliar.dol., Boží dar	ObÚŽP- 3405/4/2/1992, 2005/00550/1/De- GL	PHO I.stupňa:Terezka 0,005 ha;Cupák 0,0116 ha;Rozsyp.skalač.1-6 0,1266 ha;Uhliarska dol.0,0441 ha;Boží dar 0,25 ha
	prameň	7,85	Roz. sk. 1-5, Terezka, Uhliar.dol., Boží dar	ObÚŽP- 3405/4/2/1992, 2005/00550/1/De- GL	PHO I.stupňa:Terezka 0,005 ha;Cupák 0,0116 ha;Rozsyp.skalač.1-6 0,1266 ha;Uhliarska dol.0,0441 ha;Boží dar 0,25 ha
	prameň	10,40	Roz. sk. 1-5, Terezka, Uhliar.dol., Boží dar	ObÚŽP- 3405/4/2/1992, 2005/00550/1/De- GL	PHO I.stupňa:Terezka 0,005 ha;Cupák 0,0116 ha;Rozsyp.skalač.1-6 0,1266 ha;Uhliarska dol.0,0441 ha;Boží dar 0,25 ha
	prameň	10,67	Roz. sk. 1-5, Terezka, Uhliar.dol., Boží dar	ObÚŽP- 3405/4/2/1992, 2005/00550/1/De- GL	PHO I.stupňa:Terezka 0,005 ha;Cupák 0,0116 ha;Rozsyp.skalač.1-6 0,1266 ha;Uhliarska dol.0,0441 ha;Boží dar 0,25 ha
Košické Hámre	prameň	811,74	Prameň Košické Hámre	Ob-478/92-Há	
Stará Voda	prameň	81,45	Prameň 1	ObÚŽP- 3405/4/2/1992	
Prakovce	prameň	13,72	Barbora 1-2	ObÚŽP- 3405/4/2/1992	
	tok	572,24	Veľký Hutný potok	01/02294/ŠVS/De	
	tok	433,08	Hrelíkov potok	874n/85 1986 Vod.	
Smolník	tok	725,62	Bystrý potok - odber zo Smolníka	Dec-68	
	tok	572,24	Veľký Hutný potok	01/02294/ŠVS/De	
Prakovce	tok	433,08	Hrelíkov potok	874n/85 1986 Vod.	
	tok	127,69	Žakarovský potok	117/1989Vod	
Žakarovce	prameň	5,30	Nový Prameň, pr.	ObÚŽP-	

		1-2, Gruzová Lúka,	3405/4/2/1992
		Doktor. Studňa	
prameň	7,75	Nový Prameň, pr.	
		1-2, Gruzová Lúka,	
		Doktor. Studňa	
prameň	5,97	Nový Prameň, pr.	ObÚŽP-
		1-2, Gruzová Lúka,	3405/4/2/1992
		Doktor. Studňa	
prameň	7,81	Nový Prameň, pr.	ObÚŽP-
		1-2, Gruzová Lúka,	3405/4/2/1992
		Doktor. Studňa	
prameň	7,40	Nový Prameň, pr.	ObÚŽP-
		1-2, Gruzová Lúka,	3405/4/2/1992
		Doktor. Studňa	

Vodárenské toky v okrese Gelnica sú využívané alebo využiteľne ako vodárenské zdroje na odber pitnej vody. Ich zoznam je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. Do záujmového územia okresu Gelnica zasahuje 9 povodí vodárenských tokov a dokumentuje o tom nasledujúca tabuľka:

Tok	Číslo hydrologického poradia	Vodárenský vodný tok v úseku	
		Od km	Do km
Bystrý potok	4-32-02-033	7,65	10,20
Hrelíkov potok	4-32-02-057	3,30	5,30
Kojšovský potok	4-32-02-065	7,70	16,20
Perlový potok	4-32-02-062	5,20	11,70
Smolník	4-32-02-044	13,00	19,70
Stará voda	4-32-02-027	0,00	11,90
Veľký Hutný potok	4-32-02-055	2,60	4,90
Žakarovský potok	4-32-02-064	4,50	5,20
Zimná	4-32-01-062	2,20	4,60

Zdroj: Vyhláška MŽP č. 211/2005

Podzemné vody

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenska je predmetné územie súčasťou hydrogeologického rajónu G 137 – Paleozoikum Volovských vrchov v povodí Bodvy a rajónu G 118 – Paleozoikum Slovenského Rudohoria v povodí Hornádu.

Zdroje geotermálnych vôd

Geotermálne vody sú prírodné vody, ohriate zemským teplom tak, že ich teplota po výstupe na zemský povrch je vyššia ako priemerná ročná teplota vzduchu v danej lokalite (v našich

podmienkach je to 20°C). Štruktúry geotermálnych vôd sa v katastrálnom území Jakloviec nenachádzajú.

Pôda

Pôdne typy v území korešpondujú najmä s geologickým substrátom, na ktorom sa vytvorili. Vznik, vývoj a vlastnosti pôd sú podmienené spolupôsobením niekoľkých pôdotvorných činiteľov, ako napr. reliéf, hydrogeologické pomery, klíma, rastlinstvo a iné. Prevládajúcim pôdnym typom v obci sú kambizeme, s pôdnymi jednotkami: kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre; zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín.

Fauna a flóra

„Volovské vrchy patria z hľadiska fyto geografického členenia do pod obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), v rámci obvodu západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), stredoeurópskej provincie, ktorá sa zaraďuje do eurosibírskej podoblasti a holoarktickej oblasti.

Z hľadiska fyto geograficko-vegetačného členenia sa predmetné územie zaraďuje do Bukovej zóny a v rámci nej do kryštálicko-druhohornej oblasti. Prevládajúcou drevinou je smrek obyčajný (*Picea abies*), v menšej miere sa tu nachádzajú i druhy borovice (*Pinus*), buk lesný (*Fagus silvatica*) a zmiešané lesy s prevahou listnatých drevín. Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Jej poznanie je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie s cieľom jej priblíženia, resp. úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na riešenom území predstavujú jedľové a jedľovo-smrekové lesy, bukové lesy v horských polohách, vo vyšších polohách smrekové lesy čučoriedkové. V rámci mimolesnej vegetácie tvoria podstatnú časť brehovú porasty rieky Hnilec a jeho prítokov, tvorené najmä jelšou sivou (*Alnus incana*), vrbou krehkou (*Salix fragilis*), sivou (*Salix incana*) a purpurovou (*Salix purpurea*). Daný typ vegetácie dopĺňa i vrba rakytová (*Salix caprea*)³⁷.

Z hľadiska zoogeografického členenia patrí študované územie do obvodu horskej fauny, v rámci západokarpatskej subprovincie Karpát, patriacej do zóny listnatých lesov v eurosibírskej podoblasti, ktorá patrí do palearktickej oblasti ríše holoarktis (arktogeia).

Geograficky je západokarpatská subprovincia listnatých lesov územím značne heterogénnym a ide o územie druhovo veľmi bohaté. Ihličnatý les je domovom pre veverice, medvede hnedé, rysa ostrovida, vtáky – tetra hlucháňa, drozda kolohrivého, orešnicu perlavú, sýkorku uhliarku a sýkorku chochlatú, hýľa lesného a krivonosu smrekového. Z plazov tu možno nájsť vretenicu severnú a užovku živorodú. Mnohé zo živočíchov žijú v listnatých aj ihličnatých lesoch, napr. lišky, vlky, jelene.

Ochrana prírody a krajiny

Podľa Regionálnych územných systémov ekologickej stability (RÚSES) sa na území okresu Gelnica nachádzajú:

Biocentrá:

- NRBC Branisko (cca 460 ha, geomorfol. celok Branisko, podcelok Sľubica).
- NRBC Humenec (cca 192 ha, geomorfol. celok Čierna hora, podcelok Bujanovské vrchy)
- NRBC Kloptáň (cca 2 102 ha, geomorfol. celok Volovské vrchy, podcelok Kojšova hoľa)

Biokoridory:

- nadregionálny hydrický biokoridor Hornád
- nadregionálny terestrický biokoridor prepájajúci NRBC Slovenský raj s NRBC Kloptáň a NRBC Sivec - Vozárska - Vysoký vrch
- nadregionálny terestrický biokoridor prepájajúci NRBC Červené skaly s NRBC Zádielská dolina - Havrania skala - Turniansky hradný vrch
- nadregionálny terestrický biokoridor prepájajúci NRBC Branisko s NRBC Humenec

Zastavaná časť katastrálne územie obce Jaklovce sa nachádza v 1. stupni ochrany zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (s výnimkou zastavaného územia obce) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Národná sústava chránených území

Na území okresu Gelnica sa nachádzajú 4 "maloplošné" chránené územia ("veľkoplošné" chránené územia sa v okrese nenachádzajú).

❖ Prírodná rezervácia (PR) Polianske rašelinisko (EČ 864)

- o výmere 19,31 ha bola vyhlásená v roku 1993 vyhláškou MŽP SR č. 83/1993 Z. z. z 23. 3. 1993 - účinnosť od 1. 5. 1993, 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z

22. 9. 2004 - účinnosť od 1. 10. 2004. PR predstavuje zachovalé rozsiahle rašelinisko a komplex hodnotných rastlinných spoločenstiev na priľahlých pasienkoch. Veľká druhová diverzita rastlínstva, výskyt viacerých vzácných a ohrozených druhov húb. Ekostabilizujúci prvok krajiny. Prírodnú rezerváciu spravuje ŠOP - S-NP Slovenský kras. Nachádza sa vo Volovských vrchoch (podcelok Zlatý stôl) v **Tichovodskej doline za obcou Henclová.** ¹²¹

❖ 2. Prírodná pamiatka (PP) Závadské skalky (EČ 716)

- o výmere 3,89 ha bola vyhlásená v roku 1987 nariadením ONV v Spišskej Novej Vsi č. 28/d z 22. 12. 1987 - účinnosť od 22. 12. 1987, 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22. 9. 2004 - účinnosť od 1. 10. 2004. PP je vyhlásená na ochranu erodovaného skalného útvaru budovaného fylitmi s polohami bázických hornín a detritických metamorfík, výrazne sa uplatňujúceho v okolitom reliéfe, vo voloveckom pásme Slovenského Rudohoria. Skalky majú význam estetický, krajinotvorný a flóristicko - historický. Prírodnú pamiatku spravuje ŠOP - S-NP Slovenský kras. Závadské skalky sa nachádzajú na **južnom okraji obce Závadka.** ¹²¹

❖ 3. Prírodná pamiatka (PP) Margecianska línia (EČ 607)

- o výmere 0,44 ha bola vyhlásená v roku 1990 nariadením a uznesením plen. zasadnutia ONV v Spišskej Novej Vsi č. 83 zo dňa 15. 3. 1990 - účinnosť od 1. 4. 1990, 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22. 9. 2004 - účinnosť od 1. 10. 2004. PP je vyhlásená na ochranu skalnej steny, ktorá odкрýva jednu z najvýznamnejších tektonických línií Západných Karpát, ktorá tvorí hranicu medzi geomorfologickými celkami Volovské vrchy a Čierna hora. Estetický prvok okolia vodnej nádrže Ružín. Prírodnú pamiatku spravuje ŠOP - S-NP Slovenský kras. Margecianska línia sa nachádza v **k. ú. obce Margecany.** ¹²¹

❖ 4. Prírodná rezervácia (PR) Kloptaň (EČ 857)

- o výmere 27,07 ha bola vyhlásená v roku 1993 Vyhláškou MŽP SR č. 83/1993 Z. z. z 23. marca 1993. PR je vyhlásená na ochranu vrcholových lesných spoločenstiev na JV a SV svahoch Kloptan v Slovenskom rudohorí – Volovských vrchoch s výskytom vzácných a chránených druhov rastlín, pozoruhodný je kosatec sibírsky (*Iris sibirica*). Prírodnú rezerváciu spravuje ŠOP – S-NP Slovenský kras. Nachádza sa v **k. ú. Prakovce a Vyšný Medzev.** ¹²¹

Na katastrálnom území obce Jaklovce **sa nenachádza "maloplošné" chránené územia .**

Súvislá európska sústava chránených území Natura 2000

Natura 2000 je európska sústava chránených území, ktorú členské štáty Európskej únie vyhlasujú pre zachovanie najcennejších a ohrozených druhov a biotopov Európy. Pozostáva z chránených vtáčích území vymedzených podľa smernice o ochrane voľne žijúceho vtáctva a z

území európskeho významu vymedzených podľa smernice o ochrane biotopov. V záujmovom území, ktoré patrí do alpského biogeografického regiónu je lokalizovaných 10 území európskeho významu a jedno chránené vtáčie územie. Územia európskeho významu Národný zoznam území európskeho významu bol aktualizovaný uznesením Vlády SR č. 495 z 25. októbra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 1/201 z 3. 10. 2012, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Pokrytie niektorých druhov a typov biotopov bolo posúdené ako nedostatočné a Slovensko bolo požiadané doplniť do návrhu sústavy Natura 2000 ďalšie vhodné lokality výskytu takto označených biotopov a druhov európskeho významu. Na základe uvedeného spracovala ŠOP SR v decembri 2008 odborný návrh pozostávajúci z 289 území (celková rozloha 626,47 km²). V auguste 2011 vláda Slovenskej republiky schválila prvú aktualizáciu národného zoznamu ÚEV. Druhá aktualizácia (2017) národného zoznamu území európskeho významu obsahuje 169 s výmerou 31 656,34 ha, kde takmer na 10 000 parcelách boli identifikované tisícky subjektov. Je doplnkom k 473 lokalitám, ktoré boli predložené Európskej komisii v roku 2004 a 2011. Celková výmera sa tak zvýši z 11,92 % z rozlohy Slovenskej republiky na 12,56 %. Pre daný okres sú to nasledovné územia: *SUEV0919 Kloptaň*, *SKUEV0924 Zbojnická dolina*, *SKUEV0925 Abod'*, *SKUEV0926 Prostredná dolina*, *SKUEV0928 Stredný tok Hornádu*, *SKUEV0929 Helcmanovská bučina*.¹²¹

❖ SKUEV0344 Starovodské jedliny

Územie o rozlohe 468,675 ha ha situované v **k. ú. Smolník a Švedlár**. Správcom územia je správa NP Slovenský raj. Stupeň ochrany 3. a 5. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9150 Vápnomilné bukové lesy
- 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
- 9410 Horské smrekové lesy
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: medveď hnedý (*Ursus arctos*).

❖ SKUEV0351 Folkmarská skala

Územie o rozlohe 136,768 ha situované v **k. ú. Veľký Folkmar**. Správcom územia je správa NP Slovenský raj. Stupeň ochrany 2. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9150 Vápnomilné bukové lesy
- 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy

- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae)
- 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*).

❖ SKUEV0354 Hnilecké rašeliniská

Územie o rozlohe 54,482 ha situované v **k. ú. Henclová, Nálepko a Švedlár**. Správcom územia je správa NP Slovenský raj. Stupeň ochrany 2. a 3. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská
- 6230 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*).

Územie o rozlohe 26,27 ha situované v **k. ú. Prakovce, Smolnícka Huta a Vyšný Medzev**. Správcom územia je správa NP Slovenský kras. Stupeň ochrany 5. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou

❖ SKUEV0924 Zbojnícka dolina

Územie o rozlohe 20,458 ha situované v **k. ú. Smolnícka Huta**. Správcom územia je správa NP Slovenský raj. Stupeň ochrany 4. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy

❖ SKUEV0925 Abod'

Územie o rozlohe 91,241 ha situované v **k. ú. Kojšov**. Správcom územia je správa NP Slovenský raj. Stupeň ochrany 4. a 5. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy

❖ **SKEUV0926 Prostredná dolina**

Územie o rozlohe 102,104 ha situované v **k. ú. Kluknava**. Správcom územia je správa NP Slovenský raj. Stupeň ochrany 2. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy

❖ **SKUEV0928 Stredný tok Hornádu**

Územie o rozlohe 295,843 ha situované v **k. ú. Chrast' nad Hornádom, Jamník, Kluknava, Kolinovce, Krompachy, Margecany, Markušovce, Matejovce nad Hornádom, Odorín, Olcnavá, Richnava, Smižany, Spišská Nová Ves, Spišské Vlachy, Teplička, Vítkovce**. Správcom územia je správa NP Slovenský raj. Stupeň ochrany 2. – 4. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 3270 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: mrena karpatská (*Barbus meridionalis*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), mihul'a (*Eudontomyzon spp.*), vydra riečna (*Lutra lutra*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*).

❖ **SKUEV0929 Helcmanovská bučina**

Územie o rozlohe 23,121 ha situované v **k. ú. Helcmanovce**. Správcom územia je správa NP Slovenský raj. Stupeň ochrany 2. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 9110 Kyslomilné bukové lesy

❖ **SKUEV0348 Čierna Moldava (ÚEV situované pri hranici okresu Gelnica)**

Územie o rozlohe 1 894,776 ha situované v **k. ú. Hačava, Štós**. Správcom územia je správa NP Slovenský kras. Stupeň ochrany 2. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9140 Javorovo-bukové horské lesy

- 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty
- 6240 Subpanónske travinnobylinné porasty
- 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9150 Vápnomilné bukové lesy
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae)

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), poniklec otvorený (*Pulsatilla patens*).

Chránené vtáčie územia

Volovské vrchy sú jedným z piatich najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov orol krikľavý (*Aquila pomarina*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), d'ateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), ělna sivá (*Picus canus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*) a muchárik bieločrký (*Ficedula albicollis*). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie druhov výr skalný (*Bubo bubo*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), d'ateľ bieločrbtý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a muchár sivý (*Muscicapa striata*).

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, spracovaný podľa smernice o vtákoč, bol schválený uznesením vlády SR č. 636/2003 zo dňa 9. júla 2003. Postupne boli navrhované CHVÚ z národného zoznamu prekategORIZOVANÉ (osobitnými vyhláškami MŽP SR) na vyhlásené CHVÚ. Do katastrálneho územia obce zasahuje CHVÚ Volovské vrchy, identifikačný kód SKCHVÚ 036, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 Z.z. zo dňa 16.04.2010, s účinnosťou od 15.05.2010.

V rámci okresu Gelnica patria do predmetného CHVÚ nasledovné katastrálne územia: Gelnica, Helcmanovce, Henclová, Kluknava, Kojšov, Margecany, Mníšek nad Hnilcom,

Nálepko, Prakovce, Rolova Huta, Smolník, Smolnícka Huta, Stará Voda, Švedlár, Úhorná, Veľký Folkmar, Závadka a Žakarovce. V katastrálnom území obce Jaklovce sa nenachádza CHVÚ.

Ochrana drevín

Chránené stromy Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, môžu byť vedecky, ekologicky, alebo inak mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny, vyhlásené všeobecne záväznou vyhláškou príslušného krajského úradu ŽP za chránené stromy, čím sa zabezpečí ich legislatívna ochrana. Chránené stromy sa považujú za chránený objekt. Chránené stromy sa v katastrálnom území obce Jaklovce nenachádzajú.

Mokrade

Vodné a mokradňové spoločenstvá patria medzi najohrozenejšie typy ekosystémov. Na Slovensku sú mokrade rozčlenené do 5 kategórii (Slobodník, Kadlecík, 2000):

- lokality zapísané v Zozname mokradí medzinárodného významu (M)
- ostatné medzinárodné významné mokrade, spĺňajúce kritéria Ramsarského dohovoru, ale zatiaľ nezapísané do svetového Zoznamu mokradí medzinárodného významu
- mokrade národného významu (N)
- mokrade regionálneho (okresného) významu (R)
- mokrade lokálneho (miestneho) významu (L)

V okrese Gelnica sa nachádza 13 mokradí:

ID	Názov mokrade	Plocha m ²	Názov obce	Kategória
1	Závadka - vlhké lúky	20 000	Nálepko	L
2	(Smolník - Smolnícka Huta) - vlhké lúky	10 000	Smolník	L
3	Čierna hora	2 500	Nálepko	L
4	(Kluknava) Slatinisko	1 600	Kluknava	L
5	Potôčik smerom na Folkmársku skalú	150	Veľký Folkmar	L
6	Rašelinisko "Rovne"	250 000	Žakarovce	R
7	Bukovec	35 000	Švedlár	R
8	Perlová dolina	20 000	Gelnica	R
9	Pofana – Henclovská dolina	20 000	Henclová	R
10	Švedlárska jelšina	15 000	Švedlár	R
11	Henclová	150	Henclová	R
12	Hámre	500 000	Nálepko	N
13	Stará Voda – lúky	120 000	Stará Voda	N

zdroj: www.soprs.sk

Všetky mokradňové územia zaradené do sústavy Natura 2000 (ÚEV a CHVÚ pre vodné vtáky) spĺňajú kritériá medzinárodnej významnosti aj z hľadiska Ramsarského dohovoru.¹²¹

Na katastrálnom území obce Jaklovce sa nenachádzajú žiadne mokrade.

Inundačné územia

Inundačné územie je podľa § 20 zákona o ochrane pred povodňami č. 7/2010 Z. z. , novely 292/2017 Z. z., územie priľahlé k vodnému toku, ktoré je počas povodní zvyčajne zaplavované vodou vyliatou z koryta. Inundačné územie smerom od koryta vodného toku vymedzuje:

a) záplavová čiara povodne vo vodnom toku, ktorá sa určuje

1. výpočtom priebehu hladiny vody povodne so strednou pravdepodobnosťou výskytu, ktorej maximálny prietok odhadnutý ústavom sa dosiahne alebo prekročí priemerne raz za 100 rokov,
2. geodetickým meraním priebehu záplavovej čiary v čase kulminácie hladiny vody pri povodni, ktorej maximálny prietok ústav vyhodnotil ako prietok s dobou opakovania dlhšou ako priemerne raz za 50 rokov,

b) líniová stavba, ktorej účelom alebo jedným z účelov je ochrana pred povodňami, ak zabezpečuje ochranu pred povodňami pre maximálny prietok, ktorý sa dosiahne alebo prekročí priemerne raz za 100 rokov. Rozsah inundačného územia je určený okresným úradom vyhláškou, na základe návrhu na určenie rozsahu inundačného územia, vypracovaného správcom vodohospodársky významných vodných tokov.

V okrese Gelnica je inundačné územie vytýčené v nive vodných tokov Hnilec a Hornád po ich vzájomný sútok nad obcou Margecany. Na nive Hnilca je priestorovo definované potenciálnym priebehom povodne pri storočnom prietoku Q_{100} , pričom **zasahuje do katastrálneho územia obcí Nálepkovo, Stará Voda, Švedlár, Mníšek nad Hnilcom, Helcmanovce, Prakovce, Gelnica, Jaklovce a Margecany (vodná nádrž Ružín)**. Zastavané územie zasahuje najväčšou plochou do inundačného územia v obciach Nálepkovo, Švedlár, Mníšek nad Hnilcom a Gelnica. V intraviláne obcí sú v koryte Hnilca realizované protipovodňové opatrenia s rôznou návrhovou prietokovou kapacitou. V nive Hornádu je inundačné územie vytýčené v obciach Richnava a Kluknava. Hranica územia je totožná s potenciálnym priebehom povodne pri storočnom prietoku Q_{100} . V koryte Hornádu boli v oboch obciach realizované protipovodňové opatrenia. Na území okresu Gelnica v súčasnosti nie sú orgánom štátnej vodnej správy vyhlásené inundačné územia vodných tokov v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 o vodách v znení neskorších predpisov. V rámci projektu „Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika vodných tokov Slovenska“ ukončeného v roku 2015, boli pre vodné toky Hornád a Hnilec vypracované záplavové čiary Q_{100} ročnej veľkej vody.¹²¹

Vodohospodárske zariadenia – bariéry na vodných tokoch

Bariéry na vodných tokoch ako vodné diela, malé vodné elektrárne, hate, úpravy na tokoch a ostatné, predstavujú významné narušenie pozdĺžnej spojitosti riek a biotopov. V okrese Gelnica sa nachádza 13 malých vodných elektrární v **k. ú. Jaklovce, Richnava, Mníšek nad Hnilcom, Nálepko, Stará Voda, Margecany, Veľký Folkmar** a po dve malé vodné elektrárne v **k. ú. Gelnica, Prakovce a Švedlár**. Okrem negatívneho vplyvu na vodné organizmy (napr. migrácia rýb, zmena druhového zastúpenia rýb, narušenie migračných trás) každá vodná elektráreň spôsobuje sedimentáciu. Na dne pri zastavení prúdenia v hati sedimentujú dopravené splaveniny, z ktorých je veľká časť biologického pôvodu a následne produkuje množstvo metánu.¹²¹

Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 194/2018 Z.z. o ovzduší, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z.z. (v znení zákona č. 318/2012 Z.z., zákona č. 180/2013 Z.z., zákona č. 350/2015 Z.z. a zákona č. 293/2017 Z.z.). Vyhláška o zdrojoch znečistenia 410/2012 Z. z. v znení 98/2021. K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva automobilová doprava na ceste II/549, ktorej intenzita narastá. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka (Tab. 5: Emisie), okres Gelnica patrí k málo znečisteným oblastiam, v mnohých prípadoch prakticky nenameraných emisií znečisťujúcich látok.

Tab. 5: Emisie

rok	Produkcia v t na km ² podľa územie											
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Košický kraj	3596,5	3336,2	3532,5	3509,2	3642,9	3647,6	3680,3	3375,4	2965,6	2907,0	2587,4	5471,5
Okres Gelnica	23,4	11,8	10,4	9,2	9,0	8,3	7,5	6,4	5,0	5,2	4,6	265,1

Zdroj: Štatistický úrad SR

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NO_x), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčiek je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý

prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc.

Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Gelnica jeden z menej znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka (Tab. 6: Produkcia exhalátov v okrese Gelnica), k výraznému poklesu dochádza v prípade produkcie oxidu siričitého, tuhých emisií, ako aj oxidu uhľnatého.

Tab. 6: Produkcia exhalátov v okrese Gelnica

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Gelnica	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuhé emisie	23,4	11,8	10,4	9,2	9	8,3	7,5	6,4	5	5,2	4,6
Oxid siričitý	12,2	6,3	2,1	0,8	1,2	1,8	1,6	1,1	1	1,4	1,4
Oxid dusíka	12,8	8,9	8,6	8,9	9	9,5	9	7	7	7	6,9
Oxid uhľnatý	736,4	134,7	205,7	27,8	27,9	31,1	27,6	16,9	15,6	16,5	12,2

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimateografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a III. triedy, zberných obecných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň $LA_{eq,p} = 60$ dB a v noci $LA_{eq,p} = 50$ dB.

Za zdroje hlukového zaťaženia obce považujeme hluk z cestnej komunikácie – štátnej cesty II/549.

1.1.3. Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

„Slovensko patrí medzi európske krajiny s najrýchlejšie starnúcim obyvateľstvom (podľa populačných prognóz Eurostatu), kde súčasný pomer počtu obyvateľov v poproduktívnom veku oproti produktívnemu veku je 1:4,1, s predpokladom do roku 2030 na úrovni 1:3,0, v dôsledku čoho čelí Slovensko výzvam spojených so znižovaním populácie späťmi s negatívnymi dôsledkami pre systém sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti. Podľa odhadov z okresov východného Slovenska za posledných 10 rokov sa do zahraničia vysťahovalo asi 6% hlavne vysokoškolsky vzdelaných mladých ľudí do 30 rokov.“⁴²

Tab. 7: Obyvateľstvo v kocke

Počet obyvateľov, k 31.12.2021

1 858 obyv.

48% žien a 52% mužov

hustota obyvateľstva je 108 osôb na km²

priemerný vek obyvateľov je 42,07

index starnutia: 1.20

Vývoj počtu obyvateľov

za 1 rok: - 0,08% (-15)

za 5 rokov: -2,3% (-44)

za 10 rokov: -3,4% (-66)

za 23 rokov: -5,6% (-110)

Národnostné zloženie

Slovenská: 91%

Neuvedená: 5%

Rómska: 3%

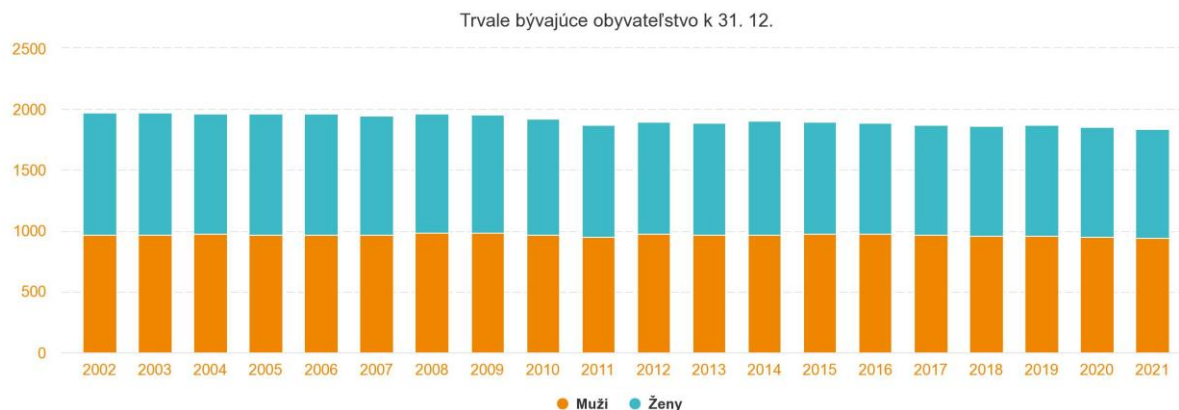
Zdroj: <https://slovenskovkocke.sk/jaklovce>

Vývoj počtu obyvateľov

V obci Jaklovce je, podľa údajov štatistického úradu SR k 31.12.2021, 1 858 obyvateľov s trvalým bydliskom v obci. Na základe grafu (Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov 2002 – 2021) je možné pozorovať za sledované obdobie rokov 2002 – 2021 mierny pokles počtu obyvateľov, ktorý vykazuje za sledované obdobie úbytok 126 obyvateľov, v porovnaní rokov 2002 a 2021.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov 2002 – 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR

Veková štruktúra obyvateľov

Vekové zloženie obyvateľstva k 31.12.2021 podľa ekonomických vekových skupín (Tab. 8: Veková štruktúra obyvateľstva obce je rozdelené na kategórie:

- predproduktívny vek (0 až 14 rokov)
- produktívny vek (15 až 64 rokov)
- poproduktívny vek (65 rokov a viac)

V kategórii do 14 rokov (vrátane), čiže v predproduktívnej zložke je možné pozorovať 14,81% (273 obyv.) obyvateľov obce Jaklovce, k 31.12.2021. V druhej kategórii sa nachádza produktívne obyvateľstvo vo veku 15 – 64 rokov (vrátane), ktoré tvorí ekonomicky aktívne obyvateľstvo, a to 67,99% (1253 obyv.) obyvateľov obce. Obyvateľstvo nad 65 rokov spadá do tretej kategórie a nachádza sa tu 17,20 % (317 obyv.) obyvateľov obce Jaklovce v poproduktívnom veku.

Tab. 8: Veková štruktúra obyvateľstva obce

Veková štruktúra obyvateľstva obce	spolu	%
Predproduktívne obyvateľstvo	273	14,81
Produktívne obyvateľstvo	1253	67,99
Poproduktívne obyvateľstvo	317	17,20

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Prírastok/ úbytok obyvateľov obce

Medzi dôležité ukazovatele demografickej analýzy, ktoré je potrebné sledovať patrí: prírastok/úbytok, migračné saldo a celkový prírastok/úbytok obyvateľov. Týmto údajom sme sa venovali v obci za obdobie rokov 2002 – 2021 (Tab. 9: Vývoj prírastkov/ úbytkov obyvateľov obce v období 2002 – 2021). Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva (Tab. 9: Vývoj prírastkov obyvateľov obce v období 2002 – 2021) predstavuje rozdiel živonarodených

a zomrelých za jeden kalendárny rok. Počas sledovaného obdobia 2002 – 2021 obec zaznamenáva úbytok obyvateľstva.

Tab. 9: Vývoj prírastkov/ úbytkov obyvateľov obce v období 2002 – 2021

Rok	prírodný prírastok	migračné saldo	celkový prírastok obyvateľov
2002	-9	12	3
2003	-4	0	-4
2004	-4	3	-1
2005	-6	0	-6
2006	7	-9	-2
2007	-14	-3	-17
2008	-2	23	21
2009	0	-5	-5
2010	-18	-21	-39
2011	-18	11	-7
2012	5	19	24
2013	-1	-7	-8
2014	-8	23	15
2015	4	-7	-3
2016	-1	-10	-11
2017	-6	-7	-13
2018	-6	-6	-12
2019	-1	8	7
2020	-11	-4	-15
2021	-24	22	-2

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Migračné saldo vyjadruje rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vysťahovaných obyvateľov v danom kalendárnom roku. Na základe údajov, ktoré sú spracované v tabuľke (Tab. 9: Vývoj prírastkov obyvateľov obce v období 2002 – 2021) je možné zhodnotiť, že migračné saldo má kolísavý charakter. Najvyšší počet vysťahovaných obyvateľov bol zaznamenaný v roku 2010 (-21 obyv.) a 2016 (-10 obyv.).

Celkovým prírastkom nám vyjadrujeme súčet prirodzeného prírastku a migračného salda v danom kalendárnom roku. Celkový prírastok obyvateľstva má v sledovanom období kolísavý charakter, ktorý sa pohybuje prevažne v záporných hodnotách. Najväčší úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2010 (-39 obyv.) a 2007 (-17 obyv.).

Za posledných 20 rokov dosahuje obec Jaklovce prirodzený úbytok obyvateľov, čo poukazuje na nepriaznivý demografický trend a predstavuje, pri svojom pokračovaní, nebezpečenstvo pre ďalší ekonomický a sociálny rozvoj obce.

Tab.10.: Štatistické údaje o obyv. obce

Vývoj počtu obyvateľov:			
1970:	2110		
1980:	2192	[rozdiel 1980-1970: 82]	(prírastok)
1991:	1930	[rozdiel 1991-1980: -262]	(úbytok)
2001:	1958	[rozdiel 2001-1991: 28]	(prírastok)
2011:	1885	[rozdiel 2011-2001: -73]	(úbytok)
2013:	1890	[rozdiel 2013-2011: 5]	(prírastok)

2017:	1878	[rozdiel 2017-2013: -12]	(úbytok)
2021:	1843	[rozdiel 2021-2017: -35]	(úbytok)

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Pre grafické zobrazenie vekovej a pohlavnej štruktúry sa používa vekovo-pohlavná pyramída (Graf 2: Veková štruktúra obyvateľov). Na základe údajov k 31.12.2021 môžeme skonštatovať, že v populácii obce Jaklovce je znížená základňa, ktorá vzniká znižovaním počtu narodených.

Graf 2: Veková štruktúra obyvateľov

Zdroj: Štatistický úrad SR

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnostná štruktúra obyvateľstva Jakloviec je odrazom jeho histórie (Tab. 11: Národnostná štruktúra obyvateľov, SODB 2021). V obci prevláda slovenská národnosť 94,74 % (1746 obyv.), k českej národnosti sa hlási 0,22 % obyvateľov (4 obyv.), k maďarskej národnosti 0,05 % (1 obyv.) obce.

Tab. 11: Národnostná štruktúra obyvateľov

	národnosť	počet	podiel (%)
1.	Slovenská	1746	94,74
2.	Maďarská	1	0,05
3.	Rómska	8	0,43
4.	Rusínska	0	0
5.	Ukrajinská	0	0
6.	Česká	4	0,22
7.	Nemecká	0	0
8.	Moravská	0	0
9.	Poľská	0	0
10.	Ruská	0	0
11.	Ostatné	3	0,16
12.	Nezistené	81	4,4
	Spolu	1843	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Obyvateľov rómskej národnosti eviduje Štatistický úrad SR v počte 0,43 % (8 obyv.), tento údaj je značne skreslený, keďže príslušníci tohto etnika sa k nemu často oficiálne nehlásia. V obci Jaklovce sa podľa údajov z Atlasu rómskych komunít (2019) nachádza podiel rómskych obyvateľov 1% - 10% z celkového počtu obyvateľstva.

Vierovyznanie obyvateľov

V rámci vierovyznania (Tab. 12: Štruktúra obyvateľov podľa vierovyznania, SODB 2021) majú v obci najväčšie zastúpenie obyvatelia hlásiaci sa k rímskokatolíckej cirkvi 76,40% (1408 obyv.), ku gréckokatolíckej cirkvi 1,95% (36 obyv.). Bez vyznania je 13,40 % obyvateľov (247 obyv.) a nezistené vierovyznanie je u 5,97% obyvateľov (110 obyv.)

Tab. 12: Štruktúra obyvateľov podľa vierovyznania

	vierovyznanie	počet	podiel (%)
1.	Rímskokatolícka cirkev	1408	76.4
2.	Evanjelická cirkev augsburského vyznania	21	1.14
3.	Gréckokatolícka cirkev	36	1.95
4.	Reformovaná kresťanská cirkev	1	0.05
5.	Pravoslávna cirkev	4	0.22
6.	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0.05
7.	iné	15	0.81
8.	bez vyznania	247	13.4
9.	nezistené	110	5.97
	Spolu	1843	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Úroveň vzdelanosti populácie (Tab. 13: Stupeň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva obce, SODB 2021) sa v súčasnej etape socioekonomického rozvoja stáva jedným z predpokladov, ktoré významným spôsobom vplývajú na celkovú schopnosť rozvoja územia.

Vzdelanie je jednou z možností, ako si na pracovnom trhu zaistiť, lepšie pracovné príjmy, minimalizovať možnosť straty zamestnania alebo mieru ohrozenia dlhodobou nezamestnanosťou.

Územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva. Výrazné zastúpenie obyvateľstva má hlavne stredoškolské vzdelanie. Podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním je 11,23 % (207 obyv.) a bez školského vzdelania (15+ rokov) je 0,43% (8 obyv.) z počtu obyvateľov.

Tab. 13: Stupeň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva obce

	vzdelanie	počet	podiel (%)
1.	bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	190	10.31

2.	základné	292	15.84
3.	stredné odborné učňovské (bez maturity)	462	25.07
4.	úplné stredné (s maturitou)	491	26.64
5.	vyššie odborné vzdelanie	118	6.4
6.	vysokoškolské	207	11.23
7.	bez školského vzdelania (15+ rokov)	8	0.43
8.	nezistené	75	4.07
	Spolu	1843	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je priemerná a zaznamenáva zvýšenie za uplynulých 10 rokov.

Obyvateľstvo podľa rodinného stavu

Štruktúra obyvateľstva obce Jaklovce podľa rodinného stavu je zhrnutá v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 14 : Obyvateľstvo podľa rodinného stavu

	rodinný stav	počet	podiel (%)
1.	slobodný / slobodná	840	45.58
2.	ženatý / vydatá	756	41.02
3.	rozvedený / rozvedená	109	5.91
4.	vdovec / vdova	137	7.43
5.	nezistené	1	0.05
	Spolu	1843	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

1.1.4 Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Hlavný dopravný koridor okresu Gelnica tvorí koridor cesty II. triedy. Obec Jaklovce je dopravne sprístupnená prostredníctvom štátnej cesty II/ 547 (v smere Košice – Margecany) a II/546 (Klenov – Nálepko), ktoré tvoria hlavné cestné prietahy cez obec. Na tento nadradený dopravný systém sa napája sieť miestnych komunikácií.

Miestne komunikácie majú charakter obslužných a prístupových komunikácií.

Tab. 15: Základné údaje o sieti cestných komunikácií (údaje k 1.1.2021)

	Cesty I. triedy v km	Cesty II. triedy v km	Cesty III. triedy v km	Diaľnice v km	Spolu v km	Rozloha v km ²	Počet obyvateľov	Hustota cestnej siete	
								km/km ²	km/1000obyv.
Okres Gelnica	0	89,940	41,537	0	131,477	584	30 314	0,225	4,337
Košický kraj	368,323	586,377	1 417,785	5,325	2 377,810	6 753	765 294	0,352	3,107
SR	3 337	3 632	10 343	521 (D) 297 (R)	18 130	49 034	5 457 873	0,370	3,3

Zdroj: Slovenská správa ciest, 2022

Železničná doprava

Územím okresu Gelnica prechádza jednokoľajová železničná trať Margecany – Jaklovce - Červená Skala - Brezno - Banská Bystrica. Trakcia železničnej trate je motorová a dieselelektrická, využívaná čiastočne ako odklonová trasa pre tzv. druhý južný železničný hlavný ťah. Obec Jaklovce má zriadenú železničnú stanicu. Železničná trať vedie paralelne s cestou II/546.

Hromadná doprava obyvateľov

Hromadná doprava je zabezpečovaná formou autobusovej dopravy. Hromadnú autobusovú prepravu cestujúcich zabezpečuje eurobus, a.s. Ťažiskový priestor prímestskej dopravy eurobus je v trase a úsekoch: Gelnica – Jaklovce, Košice - Veľký Folkmar - Jaklovce.

Rekreácia a cestovný ruch

Geografická poloha, prírodné a kultúrne danosti územia predurčujú okres Gelnicu na pomerne rozsiahly a diferencovaný cestovný ruch a rekreáciu.

Ťažiskovými základňami cestovného ruchu a rekreácie v tomto území a jeho okolí sú predovšetkým významné strediská zimných a letných športov, napr. Spišská Nová Ves – Rittenberg, Krompachy – Plejsy, Jahodná, Kojšova hoľa a blízke Volovské vrchy. Navštevovaným turistickým, športovým či rekreačným cieľom v okolí sú chránené územia. Obcou prechádza červená turistická trasa vedúca do Volovských vrchov ku horskej chate Energetik Plejsy pod Krompašským vrchom (1025 m n.m.). Začína tu i zelená turistická trasa, ktorá vedie na vrch Šľuchta (781 m n.m.). Obec je taktiež dobrým východiskom k Ružinskej priehrade, na výhľadový vrch Čierna hora (1025 m n.m.) a na vrch Roháčka (1028 m n.m.), ktorý je najvyšším vrchom pohoria Čierna hora. Potenciálne veľmi vhodným územím sa javí tiež oblasť mesta Gelnica, zapojeného do projektu „Gotická cesta“. Je to projekt cestovného ruchu, ktorý sa začal realizovať v roku 1996. Je doň zapojených 5 okresov (Gelnica, Spišská Nová Ves, Revúca, Rožňava a Levoča).

Tab. 16: Dostupnosť k najdôležitejším mestám z obce Jaklovce

Trasa	Vzdialenosť (km)
Jaklovce - Gelnica	6,4 km
Jaklovce – Spišská Nová Ves	41,7 km
Jaklovce – Košice	36,6 km
Jaklovce – Prešov	31,9 km

Je to prvá kultúrno-poznávacia cesta na Slovensku, ktorá predstavuje najvzácnejšie skvosty regiónov Spiš a Gemer. Gotická cesta zahŕňa hradné komplexy, zachované historické jadrá miest, múzeá, katedrály, kostoly, meštianske domy a kamenné mosty. V blízkom okolí navrhovanej činnosti sa plochy rekreácie nevyskytujú a nie sú ani plánované.

Letecká doprava

Najbližšie medzinárodné letisko je v Košiciach, ktoré je druhé najväčšie letisko na Slovensku. Poloha letiska je asi 6 km južne od centra mesta Košice. Vzniklo v roku 1952 ako letisko vtedajších Československých aerolínii a bolo riadené vtedajšou vládou. V roku 1994 prevzala kontrolu nad letiskami Bratislava, Košice, Piešťany, Poprad-Tatry a Sliač Slovenská správa letísk so sídlom v Bratislave, ktorá i v súčasnosti dohliada na činnosť jednotlivých letísk na Slovensku. V súčasnosti je letisko schopné obslúžiť od malých „bussines“ lietadiel po Boeing 767 a Airbus 300. V roku 1992 bola kompletne zrekonštruovaná vzletová a pristávacia dráha, ktorej konečná dĺžka dosahuje 3100 metrov. Pristávacie a vzletové manévry lietadiel sú kontrolované.

Cyklodoprava

Katastrom obce prechádza Hnilecká cyklomagistrála, ktorá spája dve významné strediská cestovného ruchu - južnú časť Národného parku Slovenský raj s umelou vodnou nádržou Ružín. Má 70 km a prechádza 11 obcami. Trasa: Dedinky, železničná zastávka – Mlynky, časť Palcemanská Maša – Mlynky, časť Prostredný Hámor – Mlynky – Mlynky, časť Trosky – Mlynky, časť Rakovec – Mlynky, časť Sykavka – Hnilec – Delava – rekreačné zariadenie Gabačka – Nálepko, časť Peklisko – Nálepko, časť Hámre (Tretí Hámor, Druhý Hámor, Prvý Hámor) lyžiarske stredisko Nálepko – Nálepko – Švedlár, časť Vyšné Hrable – Švedlár – Švedlár, časť Nižné Hrable – Mníšek nad Hnilcom – Helcmanovce – Prakovce – Prakovce, časť Matilda huta – Gelnica, časť Háj – Gelnica – Gelnica, časť Mária huta – Jaklovce – most cez vodnú nádrž Ružín – Margecany, železničná stanica.

Karpatská cyklistická cesta (evidenčné číslo: 2882), medzinárodná cyklotrasa prichádza na územie okresu Gelnica v Margecanoch a pokračuje obcou Jaklovce cez mesto Gelnica, do obcí Mníšek nad Hnilcom, Smolník a Úhornianským sedlom do Maďarska cez hraničný priechod Domica - Aggtelek.

Statická doprava

Plochy statickej dopravy v obci Jaklovce sú zastúpené nasledovnými formami statickej dopravy:

- verejnými parkoviskami pri občianskej vybavenosti v zastavanom území obce,
- samostatnými plochami verejných parkovísk na obytnom území bytových domov,
- pre zástavbu rodinných domov je parkovanie a garážovanie zabezpečené na pozemku alebo v objekte rodinného domu.

V katastri obce Jaklovce sú vybudované parkovacie miesta pre verejnosť pred obecným úradom, pred obchodom CBA a v areáli benzínovej pumpy.

Pešia doprava

V zastavanom území obce Jaklovce, pozdĺž cesty 546, je čiastočne vybudovaný jednostranný peší chodník. V ostatnej časti zástavby pozdĺž zberných komunikácií absentujú chodníky pre peších.

1.1.5 Technická infraštruktúra

Pošta	Áno
Verejný vodovod	Áno vo vlastníctve vodárenskej spoločnosti Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. Poprad.
Kanalizačná sieť	Áno, 48,91% domov je napojených neverejnú kanalizačnú sieť, 2,68% domov je bez kanalizácie
ČOV	Áno
Rozvodná sieť plynu	Áno
Bankomat	Nie
Káblová distribučná sieť	Nie
Zabezpečenie údržby ciest	Obec si ju zabezpečuje sama

Zdroj: OcÚ Jaklovce

Zásobovanie elektrickou energiou

Zariadenia technickej infraštruktúry - energetické zariadenia a produktovody Elektrovody VVN, VN, trafostanice, elektrárne, veterná parky, fotovoltaičné elektrárne, teplárne, ropovod, plynovod a iné predstavujú predovšetkým líniový bariérový efekt rôznemu druhu bioty. Vzhľadom na prítomnosť a distribúciu rôznych druhov energií sú potenciálnym nebezpečenstvom pre človeka i živočíchov v danom území. Fotovoltaičné elektrárne ako aj elektrické vedenie majú negatívny vplyv hlavne vo forme záberu pôdy a negatívneho estetického účinku. Areály fotovoltaičných elektrární sú mapované v k. ú. Jaklovce.

Napájanie elektrickou energiou je v okrese Gelnica zabezpečované z tranzitného vysokonapäťového vedenia VVN 110 kV a VN 22 kV s napojením na Vojany. Celková dĺžka hlavných elektrických vedení je viac ako 250 km, na ktorú ešte nadväzujú miestne rozvody vedené prevažne ako vzdušné vedenia. V území sú dve základné transformovne v Margecanoch a Prakovciach a viacero transformovní 22/0,4 kV sa nachádza vo všetkých obciach územia. Nakoľko územie okresu je prevažne lesnaté a vedenia VN sú vedené aj lesným prostredím, musia sa tu pravidelne udržiavať prieseky, ktoré predstavujú plochu 129,45 ha. Z obnoviteľných zdrojov energie sa využíva vodná energia riek Hnilec a Hornád, ako aj ich prítokov v 8 existujúcich malých vodných elektrárňach s celkovým inštalovaným výkonom 0,5 MW.

Dodávka elektrickej energie pre jednotlivých odberateľov v obci Jaklovce je vykonávaná verejným NN vzdušným rozvodom na betónových a v menšej miere aj drevených stožiaroch v blízkosti verejných komunikácií. Vedenie tvorí zaokrúhľovanú sieť s výbežkami pre vzdialenejšie lokality obce. Sieť pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo a dodáva potrebný príkon bez väčších úbytkov napätia. Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá upevnené na výložníkoch a stĺpoch sekundárnej siete. Najväčším odberateľom je obyvateľstvo, využívajúce energiu pre svetlo a domáce spotrebiče.

Zásobovanie pitnou vodou

V obci Jaklovce je obyvateľstvo ako aj objekty technickej a občianskej vybavenosti napojené na verejný vodovod. Prevádzkovateľom je Podtatranská vodárenská spoločnosť a.s. Poprad.

Zásobovanie plynom

Obec Jaklovce má vybudovanú rozvodnú sieť plynu. Miestne rozvody plynu sú vybudované v krajniciach obecných komunikácií a umožňujú pripojenie každého odberateľa prípojkou cez domový regulátor.

Kanalizácia a ČOV

Koncom 60 – tých rokov bol v celej obci vybudovaný vodovod na Novom sídlisku aj s kanalizáciou (I. etapa), ktorá je už pripojená na ČOV. V roku 1993 obec započala s výstavbou novej centrálnej ČOV (je v trvalej prevádzke) a zároveň sa vybudoval kanalizačný zberač v strednej časti obce, na ktorý bolo pripojených 46% domácností. Obec tvorí viac sídelných celkov. Sídelná časť medzi Rybníkom a vodným dielom Ružínska priehradá je prepojená Kojšovským potokom. Odkanalizovanie tejto časti obce Jaklovce bolo realizované v rámci

tzv. II. etapy výstavby kanalizácie v obci. II. etapu kanalizácie tvoria štyri vetvy A, B, C a D. V roku 2004 bola v rámci projektu vybudovaná časť A o dĺžke 100 m. V roku 2005 bola dobudovaná časť A o dĺžke 283 m, vetva A1 o dĺžke 43 m, v roku 2006 bolo zrealizovaných 218 m a v roku 2007 vetvy B a B1 o dĺžke 231 m a vetva C o dĺžke 288 m. v roku 2010 bola vybudovaná prečerpávacía stanica, ktorou sú prečerpávané odpadové vody z vetiev B, B1 a C. Je potrebné ešte dobudovať vetvy D, D1, D2 a čiastočne vetvu A2. V súčasnosti je na kanalizačnú sieť v obci napojených 292 domov, čo predstavuje 48,91 % a bez kanalizácie je 16 domov, čo predstavuje 2,68 %.

Zásobovanie teplom

V obci Jaklovce sa uplatňuje individuálne vykurovanie z lokálnych domových kotolní a 93,3% domácností je plynofikovaná.

Nakladanie s odpadmi

Obec Jaklovce zabezpečuje zber komunálneho a drobného stavebného odpadu v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vypracovaný stručný prehľad o nakladaní s odpadmi je zverejnený na úradnej tabuli obce Jaklovce a jej webovom sídle. Separovaný zber je realizovaný prostredníctvom farebne rozlíšených zberných nádob, rozmiestnených v obci a prostredníctvom plastových vriec v každej domácnosti. Nakladanie s odpadmi je v obci riešené prostredníctvom zmluvy s firmou Brantner Nova – ekologické služby Spišská Nová Ves, s.r.o., H+Eko Košice, EnviPak, s.r.o. Ekover, s.r.o., Kosit a.s, Fura s.r.o. V obci je zriadený zberný dvor a kompostáreň.

Telekomunikačné siete

Celé územie je pokryté sieťou mobilných operátorov Orange, T- mobile a čiastočne O2. T mobile – v katastri územia obce sa nachádzajú technické zariadenia uvedeného mobilného operátora. Podľa vyjadrenia správcu, v horizonte najbližších 5 rokov neplánujú výstavbu ďalších zariadení.

Obecný rozhlas, rozhlas a televízia

Miestny rozhlas v obci s centrálou na obecnom úrade je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové do výšky 7,5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zazneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti v súčasnosti plne vyhovuje. Územie je pokryté

TV signálom domácich programov STV aj signálom komerčných TV staníc. Príjem je domovými anténami jednotlivých koncesionárov. Sporadicky sa vyskytujú i antény satelitného príjmu.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je prevedené výbojkovými svietidlami výložníkového typu v dobrom technicko-prevádzkovom stave, s dostatočným osvitom. Svietidlá sú osadené na spoločných stĺpoch NN rozvodov vrátane napájacieho vedenia z vodičov AlFe prierezu 16 mm. Ovládanie osvetlenia je centrálnym časovým spínačom.

Kamerový systém obce

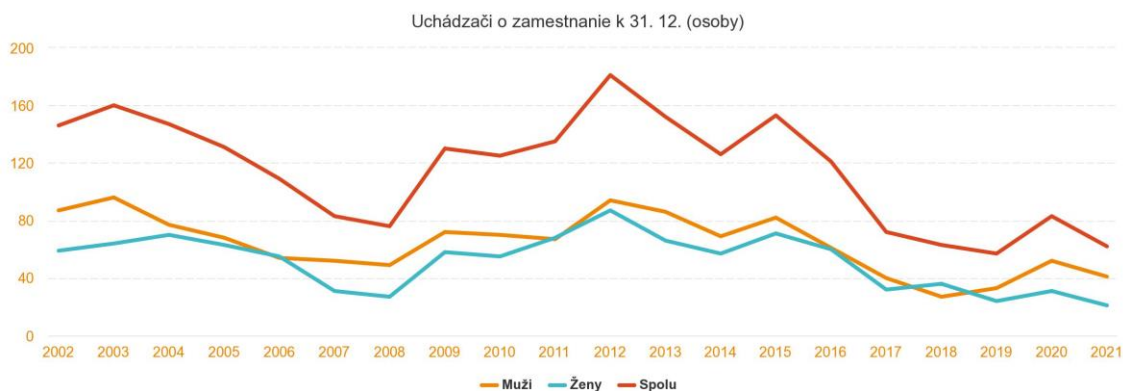
V obci Jaklovce je vybudovaný kamerový systém ako efektívny prostriedok prevencie kriminality. Systém je tvorený 28 kamerami umiestnenými na najpotrebnejších miestach. Tento systém je vybavený záznamovým softvérom, čím je zabezpečené nepretržité monitorovanie a zaznamenávanie najkritickejších miest.

Na stĺpe obecného rozhlasu oproti objektu Slovenskej pošty je nainštalovaná tabuľa s radarom so zobrazením okamžitej rýchlosti vozidiel a so zaznamenávaním evidenčných čísel.

1.1.6 Trh práce a sociálna situácia

Nezamestnanosť na Slovensku od roku 2019 zaznamenáva klesajúci trend. Ako môžeme pozorovať na grafe (Graf 3: Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Jaklovce) počet

Graf 3: Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Jaklovce

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543187>

uchádzačov o zamestnanie počas obdobia rokov 2002 - 2021 má kolísavý charakter. Najvyšší počet uchádzačov o zamestnanie bol v rokoch: 2002 (146 obyv.), 2003 (160 obyv.), 2012

(184 obyv.), 2015 (153 obyv.). K 31.12.2021 je evidovaných 62 uchádzačov o zamestnanie. Na základe tabuľky (Tab. 17: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie v obci Jaklovce, údaj k 31.12.) vieme

Tab. 17: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie, údaj k 31.12.

	0-3 mesiacov	4-6 mesiacov	7-9 mesiacov	10-12 mesiacov	13-18 mesiacov	19-24 mesiacov	25-30 mesiacov	31-36 mesiacov	37-42 mesiacov	43-48 mesiacov	nad 48 mesiacov
2013	31	22	14	9	17	18	12	8	2	2	17
2014	19	20	11	10	12	10	5	13	6	7	13
2015	26	28	18	16	16	7	6	6	5	8	20
2016	25	17	10	7	9	11	11	5	3	4	19
2017	14	7	6	2	7	6	2	3	6	3	16
2018	17	9	2	5	2	1	1	2	0	3	21
2019	12	15	5	6	2	2	0	0	1	2	12
2020	19	18	10	7	8	8	1	2	0	0	10
2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ÚPSVaR SR

povedať, že najvyšší počet je dlhodobozamestnaných a so stredným odborným vzdelaním a základným vzdelaním (Tab.18: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dosiahnutého vzdelania a veku, údaj k 31.12.).

Tab. 18 : Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dosiahnutého vzdelania a veku, údaj k 31.12.

Počet UoZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	153	121	72	63	57	83	62
ženy	71	60	32	36	24	31	21
Neukončené základné vzdelanie	1	1	1	1	1	1	-
Základné vzdelanie	29	27	20	16	13	21	-
Nižšie stredné odborné vzdelanie	2	1	0	0	0	0	-
Stredné odborné vzdelanie	71	54	35	26	26	37	-
Úplné stredné odborné vzdelanie	35	29	12	14	12	18	-
Úplné stredné všeobecné vzdelanie	4	5	1	1	3	2	-
Vyššie odborné vzdelanie	0	0	0	0	0	2	-
Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	4	0	0	0	1	0	-
Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	6	4	5	5	1	2	-
Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	0	0	0	0	0	0	-
Vek	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
< 20 rokov	10	4	1	1	1	1	-
>= 20 do < 25 rokov	20	13	3	3	12	12	-
>= 25 do < 30 rokov	21	16	5	6	6	6	-
>= 30 do < 35 rokov	19	14	9	6	12	12	-
>= 35 do < 40 rokov	15	9	4	6	11	11	-
>= 40 do < 45 rokov	17	25	17	12	5	5	-
>= 45 do < 50 rokov	22	17	14	9	10	10	-
>= 50 do < 55 rokov	10	9	7	8	8	8	-
>= 55 do < 60 rokov	18	14	11	8	9	9	-
>= 60 rokov	1	0	1	4	9	9	-

Zdroj: ÚPSVaR SR

Najväčší zamestnávateľia v obci Jaklovce sú: PUMPA Jaklovce, Stanica technickej kontroly, Pizza Valko, Pytliakova krčma, Potraviny CBA, Vlasové štúdio, Kozmetický salón, Manikúra a pedikúra, Bar u Paliho, Kasíno, Mäsiarstvo, Rybársky dom Rybník, Priemyselný park, Obec Jaklovce, Základná škola s materskou školou Jaklovce. Veľká časť obyvateľov obce je

odkázaná dochádzať do zamestnania mimo svojho trvalého bydliska, prevažne do mesta Košice, Gelnice, susedných obcí a i.

1.1.7 Hospodárska základňa

Územie sa nachádza v málo produktívnej poľnohospodárskej oblasti SR. Výmera ornej pôdy predstavuje 45,36 ha (2,63%) z celkovej výmery katastrálneho územia obce (1 725,13 ha).

Tab. 19: Nepoľnohospodárska pôda v obci Jaklovce

Druh pozemku	Lesný pozemok	Vodné plochy	Zastavaná plocha a nádvorí	Ostatné plochy
rok	ha	ha	ha	ha
1996	916,15	102,11	104,95	87,66
2021	929,69	101,86	100,86	87,61

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z uvedených charakteristík vyplýva celkovo nízky potenciál pôd pre rozsiahlejšie poľnohospodárske využitie. Podľa údajov štatistického úradu, r. 2021 (Tab.20: Poľnohospodárska pôda v obci Jaklovce, Tab.19: Nepoľnohospodárska pôda v obci Jaklovce), sa v obci nachádza 505,11 ha poľnohospodárskej a 1220,02 ha nepoľnohospodárskej pôdy.

Tab. 20: Poľnohospodárska pôda v obci Jaklovce

Druh pozemku	Orná pôda	Záhrada	Trvalý trávnatý porast
rok	ha	ha	ha
1996	179,60	19,16	315,50
2021	45,36	18,86	440,89

Zdroj: Štatistický úrad SR

Celá plocha katastra je rozdelená na 2 odlišné časti. Zalesnená časť katastra predstavuje lesnú krajinu s prirodzenými ekosystémami, ktorá je vhodná na hospodársku a najmä mimoprodukčnú funkciu lesa. Poľnohospodárska krajina predstavuje lúčno-lesnú krajinu vhodnú na extenzívne hospodárenie a rozvoj rekreačno-športového potenciálu.

1.1.8 Občianska vybavenosť

V obci sú zastúpené najdôležitejšie zariadenia základnej občianskej vybavenosti (Tab. 21: Občianska vybavenosť obce) charakterizované administratívnymi, kultúrnymi, športovými, edukačnými a sociálnymi zariadeniami.

Tab. 21: Občianska a technická vybavenosť

Infraštruktúra	
•	Predajňa potravinárskeho tovaru
•	Pohostinské odbytové stredisko
•	Predajňa nepotravinárskeho tovaru
•	Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel
•	Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia
•	Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá
•	Samostatné ambulancie praktického lekára stomatológa
•	Komunálny odpad
•	Využívaný komunálny odpad
•	Zneškodňovaný komunálny odpad
•	Telocvičňa
•	Futbalové ihrisko
•	Knižnica
•	Pošta
•	Káblová televízia
•	Verejný vodovod
•	Verejná kanalizácia
•	Kanalizačná sieť pripojená na ČOV
•	Rozvodná sieť plynu
•	Vlaková zastávka
•	Základná škola
•	Materská škola

Zdroj: OcÚ Jaklovce

Školstvo

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V obci Jaklovce sa nachádza materská škola, plnoorganizovaná základná škola s jedálňou, ktorej súčasťou je i centrum voľného času a školský klub detí.

V roku 2021 (k 15.9.) navštevovalo:

- základnú školu - 145 žiakov, 9 tried,
- materskú školu - 51 žiakov, 2 triedy.

Materská škola prešla kompletnou rekonštrukciou a zateplením, je v nej postavené nové detské ihrisko a náučný chodník stromov.

Základná škola Jaklovce

Zriaďovateľ: Obec Jaklovce

Základná škola v školskom roku 2020/2021

Počet žiakov školy: 145

Počet tried: 9

Podrobnejšie informácie:

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
počet tried	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
počet žiakov	20	14	21	14	17	12	17	12	18	145

z toho v ŠKD	12	12	12	1	-	-	-	-	-	37
--------------	----	----	----	---	---	---	---	---	---	----

Zamestnanci - Pracovný pomer

Pracovný pomer	Počet pedag. prac.	Počet nepedag. prac.	Spolu
TPP	14	8	22
Na dobu určitú	1	1	2
ZŤP (chrán. prac.)	0	2	2
Na dohodu	0	3	3
Projekt NP POP II	2	0	2
Spolu:	17	14	31

Materiálno-technické podmienky

Areál školy tvorí 5 pavilónov, školský dvor, školská záhrada a multifunkčné ihrisko.

Pavilón A - učebne II. stupňa: šesť tried, z toho dve odborné učebne s interaktívnou tabuľou.

Pavilón B - učebne I. stupňa: šesť tried, z toho jedna učebňa s interaktívnou tabuľou a jedna učebňa, v ktorej je Školský klub detí pri ZŠ Jaklovce.

Pavilón C - administratívna budova: riaditeľňa, miestnosť pre zástupcu, učtáreň, miestnosť pre výchovného poradcu, zborovňa, školská jedáleň, školská kuchyňa.

Pavilón D - 4 učebne: odborná učebňa na vyučovanie technických prác, odborná učebňa IKT na vyučovanie informatiky a ostatných predmetov, učebňa pre žiakov so zdravotným postihom a učebňa, v ktorej je zriadená školská knižnica, ktorá slúži žiakom školy aj obyvateľom obce a zároveň slúži ako učebňa pre žiakov školy.

Pavilón E - telocvičňa, šatne.

Športový areál - multifunkčné ihrisko, 40 m trávnatá bežecká dráha, doskočisko na skok do diaľky.

Školská záhrada - školský pozemok na vyučovanie pestovateľských prác plochou postačuje na vyučovanie pracovného vyučovania a pestovateľských prác.

Učebne vyhovujú psychohygienickým požiadavkám výchovno-vzdelávacieho procesu. Sú vymaľované a postupne sa obnovuje školský nábytok v triedach.

Staré a nefunkčné učebné pomôcky sa postupne vyradujú a nahrádzajú novými.

Športový areál si vyžaduje pomoc pri údržbe zo strany obce.

Sociálne služby

Obec poskytuje:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom),
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,

- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby),
- stretnutia dôchodcov,
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....),
- poskytovanie finančnej podpory odkázaným,
- v prípade potreby zabezpečenie opatrovateľskej služby,
- v prípade potreby zabezpečenie stravovania odkázaných.

Obec v prípade potreby podporuje:

- poskytovanie sociálnych služieb s verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby obce.

Zdravotníctvo

Občania dochádzajú za svojimi špecializovanými lekármi do okolitých obcí a miest.

Komerčná vybavenosť

Sektor komerčných služieb a obchodu v obci je rozvinutý. Vzhľadom k počtu obyvateľov však nie je dostatočný trhový priestor pre vznik ďalších obchodov a služieb. V obci sa nachádzajú predajne potravín, predajňa nepotravinárskeho tovaru, ostatné hromadné ubytovacie zariadenia, pohostinské odbytové stredisko. Obyvateľstvo v obci môže využiť služby kaderníctva, kozmetického salónu, manikúru a pedikúru, zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel, predajňu súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá.

Stravovacie služby ponúka PUMPA Jaklovce, Pizza Valko a Pytliakova krčma. V obci je viacero živnostníkov, ktorí sa orientujú na rôzne stavebné profesie, stolárske dielne, zákazkové krajčírstvo a pod.

1.1.9 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec a spolky či združenia, ktoré tu pôsobia prostredníctvom spoločenských podujatí. Informácie o podujatiach sú dostupné na webovom sídle: <https://www.jaklovce.sk/>

Najvýznamnejšie tradičné kultúrne – spoločenské podujatie organizované v obci sú uvedené v tabuľke (Tab. 22: Kultúrne – spoločenské aktivity v obci Jaklovce).

Tab.22 Kultúrno – spoločenské aktivity v obci Jaklovce

Kultúrno – spoločenské aktivity	Mesiac
	Január
Ples Únia žien Slovenska	Február
Poľovnícky ples	
Burza kníh	Marec
Uvítanie do života	Apríl
Jarné agility hry (areál ŠK Severan),	
Oslavy dňa sv. Floriána spojená so svätou omšou v rímskokatolíckom kostole sv. Antona Pustovníka	Máj
a pietnou spomienkou na bývalých hasičov na miestnom cintoríne,	
Volejbalový turnaj „Memoriál Františka Bednára“ (telocvičňa ZŠ),	
Stavanie mája (FS Červená chustečka, FS Sašina + hostia – KD Jaklovce	
Športový deň ZO Jednoty dôchodcov Slovenska Jaklovce (Pytliakova krčma),	Jún
Oslavy Dňa rodiny (KD Jaklovce),	
XY. ročník Kynologický deň	
Rozlúčka s deviatakmi na OcÚ	
XY. ročník medziuličný futbalový turnaj o pohár starostu obce (areál OFK Jaklovce),	Júl
XY. ročník Hokejbalový turnaj (Multifunkčné ihrisko pri ZŠ Jaklovce),	
Jakľovski bicigel' (areál OFK Jaklovce)	
XY. ročník východniarskych agility pretekov (areál ŠK Severan),	August
Oslavy XY. výročia SNP (Vatra SNP	
Márie – Únia žien Slovenska	September
Jaklovský bicyklík, (areál ZŠ Jaklovce + príľahlé ulice),	Október
Úcta k starším – posedenie s jubilantami (KD Jaklovce),	
Country zábava	November
Vianočný koncert ZUŠ Gelnica v KD v Jaklovciach,	December
Vianočný koncert ZŠ Jaklovce	
Silvestrovský ohňostroj	

Zdroj: OcÚ Jaklovce

Na území obce Jaklovce svoje aktivity realizujú tieto formálne i neformálne záujmové združenia:

- organizácie: Miestna akčná skupina HNILEC, o. z., Zväz zdravotne postihnutých, Únia žien Slovenska, Slovenský Červený kríž, Lesné a pozemkové družstvo Jaklovce, Jednota dôchodcov Slovenska – Jaklovce, Jakľovski bicigel', Slovenský zväz záhradkárov, Dobrovoľný hasičský zbor, Poľovnícke združenie Orlovec .
- folklórne a divadelné súbory: Červená chustečka, Detský folklórny súbor Pustovníček, Detský divadelný súbor Bodliachik, Divadelný súbor J. G. TAJOVSKÉHO, Rómsky detský folklórny súbor Romano jilo (Rómske srdce).
- Športové kluby: Obecný futbalový klub Jaklovce, Obecný volejbalový klub Jaklovce, Kynologický klub Severan, Oddiel Agility, Klub slovenských turistov VIBRAM.

1.1.10 Bývanie a bytový fond

Obyvatelia obce bývajú v rodinných domoch (98,32%, SODB 2021), bytových domoch (0,50%, SODB 2021) s napojením na elektrinu, plyn, vodovod. Na kanalizáciu je napojených 48,91 % domácností, na vodovod z verejnej siete je napojených 94,47 % domácností a plynofikovaných je 93,30% domácností. V obci sa nachádza ČOV.

Tab. 23: Stav bytového fondu obce Jaklovce

Počet bytov v roku 2021:	612
Počet domov v roku 2021:	597

	počet miestností	počet	podiel (%)
1.	1 obytná miestnosť	18	2.94
2.	2 obytné miestnosti	34	0
3.	3 obytné miestnosti	236	38.56
4.	4 obytné miestnosti	142	23.2
5.	5 obytných miestností	97	15.85
6.	6 a viac obytných miestností	72	11.76
7.	Nezistené	13	2.12
	Byty spolu	612	

	obdobie výstavby	počet	podiel (%)
1.	do roku 1919	18	3.02
2.	1919 - 1945	64	10.72
3.	1946 - 1960	146	24.46
4.	1961 - 1980	249	41.71
5.	1981 - 2000	76	12.73
6.	2001 - 2010	13	2.18
7.	2011 - 2015	8	1.34
8.	2016 a neskôr	9	1.51
9.	nezistené	14	2.35
	Domy spolu	597	

	typ budovy	počet	podiel (%)
1.	rodinný dom	587	98.32
2.	bytový dom	3	0.5
3.	polyfunkčná budova	0	0
4.	ostatné budovy na bývanie	2	0.34
5.	neskolaudovaný rodinný dom	0	0
6.	núdzový objekt neurčený na bývanie	0	0
7.	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	1	0.17
8.	ostatné	4	0.67
9.	nezistený	0	0
	Domy spolu	597	

	typ kanalizácie	počet	podiel (%)
1.	septik, žumpa	275	46.06
2.	prípojka na kanalizačnú sieť	292	48.91
3.	domáca čistička odpadových vôd	5	0.84
4.	bez kanalizácie	16	2.68
5.	nezistený	9	1.51
	Domy spolu	597	

	typ vodovodu	počet	podiel (%)
1.	v dome - z verejnej siete	564	94.47
2.	v dome - vlastná	20	3.35
3.	mimo domu - z verejnej siete	5	0.84
4.	mimo domu - vlastná	0	0
5.	bez prípojky	2	0.34
6.	nezistený	6	1.01
	Domy spolu	59	

	plynofikácia	počet	podiel (%)
--	--------------	-------	------------

1. áno
 2. nie
 3. nezistené
- Domy spolu

557	93.3
31	5.19
9	1.51
597	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021

1.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

V obci sídli Obecný úrad Jaklovce, ktorý predstavuje verejnú inštitúciu zabezpečujúcu výkon samosprávy a prenesený výkon štátnej správy. Svoje sídlo tu má i stavebný úrad. Obecné zastupiteľstvo má 9 členov. Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec zabezpečuje vysielanie obecného rozhlasu a prevádzku oficiálnej internetovej stránky (webové sídlo) obce www.jaklovce.sk

Hospodárenie obce podľa spoločnosti INEKO

Spoločnosť INEKO hodnotí finančné zdravie obcí a VÚC podľa rôznych ukazovateľov. Finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje obci problémy.

Finančné zdravie je vyjadrené číslom v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie), nezávislé od roku, a počíta sa kombináciou piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Základnej bilancie, Dlhovej služby, Celkového dlhu, Zväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti a Okamžitej likvidity.

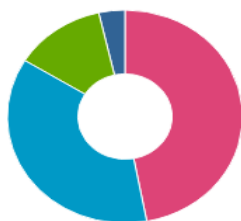
Obr. 2: Jaklovce, hodnotenie finančného zdravia r. 2020

Príjmy

1,9 mil. €

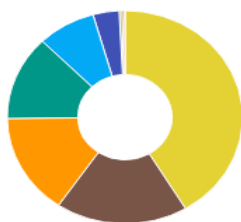

Granty a transfery	47,0 %	
Daňové príjmy	36,8 %	
Nedaňové príjmy	12,6 %	
Príjmy z transakcií s finančn...	3,6 %	

Jaklovce ■
priemer obcí ■[Podrobná štruktúra príjmov >](#)

Výdavky

1,8 mil. €

Vzdelávanie	41,4 %	
Všeobecné verejné služby	18,1 %	
Bývanie a občianska vybaven...	15,2 %	
Ekonomická oblasť	12,8 %	
Ochrana životného prostredia	8,0 %	
Rekreácia, kultúra a nábožen...	3,6 %	
Verejný poriadok a bezpečnosť	0,4 %	
Obrana	0,3 %	
Sociálne zabezpečenie	0,1 %	

Jaklovce ■
priemer obcí ■Zdroj: <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/543187>

Celkové finančné zdravie obce (Obr. 3: Jaklovce, hodnotenie finančného zdravia r. 2020) sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Závazky aspoň 60 dní po splatnosti, Okamžitá likvidita a Základná bilancia. Všetky zložky okrem Celkového dlhu majú váhu 1, Celkový dlh - má váhu 2. Skóre za "dlhovú službu" v rámci finančného zdravia sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt dlhovej služby za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4, 3, 2 a 1. Ak nie je skóre za niektoré z týchto rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu dlhovej služby vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability Dlhová služba.

1.1.12 Analýza silných stránok a slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry.

V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Silné stránky

- Prístupnosť k povinnej školskej dochádzke (ZŠ, MŠ),
- ČOV a čiastočne vybudovaná kanalizácia,
- Verejný vodovod,
- Podnikateľské prevádzky v obci,
- Výhodná geografická poloha katastrálneho územia,
- Pokojné vidiecke prostredie pre rodinné bývanie,
- Vysoké kultúrne povedomie ľudí,
- Prírodný potenciál na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu,
- Bohatý lesný fond,
- Aktívne občianske združenia,
- Pozitívny prístup miestnej samosprávy k zachovaniu prírodného dedičstva pre nasledujúce generácie.

Slabé stránky

- Nízke mzdy v obci a regióne,
- Narastajúci počet obyvateľov so sociálnymi problémami,
- Zvyšujúci sa počet nekvalifikovaných Rómov,
- Environmentálne záťaž,
- Nedostatočná sieť chodníkov,
- Nedostatok parkovacích miest,
- Nedostatočné environmentálne povedomie občanov,
- Nedostatočné využívanie prírodného potenciálu,
- Nedostatočné využitie obnoviteľných zdrojov energie v prospech rozvoja obce,
- Znečistenie vodných tokov z dôvodu nezodpovedného konania obyvateľov,
- Chátrajúca kultúrna pamiatka na križovatke ciest II. triedy – barokový kaštieľ v súkromnom vlastníctve.

1.1.13 Ex-post hodnotenie obdobia 2017-2023

Ex-post hodnotenie je jedným z najdôležitejších podkladov v procese tvorby PHRSR, ktorý poskytuje v úvodnej časti komplexný prehľad všetkých realizovaných projektov a podporených aktivít v predchádzajúcom období, ktoré boli financované alebo spolufinancované samosprávou a ich realizácia mala vplyv na ukazovatele výsledku alebo dosahu v hodnotenom PHRSR. Je to vlastne odpočet všetkého, čo bola schopná samospráva v minulom období pripraviť a realizovať a informácie z tohto formulára tvoria východisko pre nasledujúcu analytickú časť.

Tab.24: Ex – post hodnotenie

<i>Ex – post hodnotenie Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Jaklovce na roky 2017 - 2023</i>	
A. HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
Priorita 1. Rozvoj dopravnej infraštruktúry obce	
Opatrenie 1.1. Rozvoj a skvalitňovanie vnútornej dopravnej infraštruktúry	
Aktivita	Ukazovateľ plnenia
1.1.1. Rekonštrukcia oporného múru, schodov a chodníka na ul. Okružnej	Čiastočne naplnený
1.1.2. Rekonštrukcia oporného múru a chodníka od OcÚ k cintorínu	Naplnený
1.1.3. Rekonštrukcia chodníka od cintorína po poštu	Naplnený
1.1.4. Výstavba chodníka od pošty po ul. Jarčekovú	Čiastočne naplnený
1.1.5. Rekonštrukcia miestnych komunikácií (ul. Pekárenská, Rybníčná, Priehradná, Poľná)	Čiastočne naplnený
1.1.6. Rekonštrukcia a výstavba parkovacích plôch parkovisko pri cintoríne, oproti pošte a v Základnej škole	Čiastočne naplnený
1.1.7. Úprava potoka Prekrytie miestneho potoka 70-100m, vytvorenie trhoviska a parkoviska	Nenaplnený
1.1.8. (Jarčeková ulica) Počet autobusových zastávok obec	Naplnený
1.1.9. Rekonštrukcia autobusových zastávok a vstupných tabúl do obce	Čiastočne naplnený
1.1.10. Rekonštrukcia areálu plôch OCÚ pre výstavbu parkoviska (námestia)	Nenaplnený
1.1.11. Dopravné značenie (spracovanie projektovej dokumentácie dopravného značenia v obci, inštalácia spomaľovačov rýchlosti a meračov rýchlosti)	Čiastočne naplnený
Priorita 2. Obnova a dobudovanie základnej a občianskej infraštruktúry	
Opatrenie 2.1 Kultúra	
Aktivita	Ukazovateľ plnenia
2.1.1. Podpora kultúrnych a spoločenských akcií – Festival Divadelné Jaklovce Počet podporených kultúrnych akcií obec	Naplnený
2.1.2. Vybavenie kultúrneho domu (osvetlenie a zvuková technika)	Čiastočne naplnený
2.1.3. Rekonštrukcia a vybavenie KD (kúrenie, elektrické rozvody, šatne, kuchyňa) Počet rekonštruovaných kuchýň	Nenaplnený
Opatrenie 2.2 Rozvoj športovej infraštruktúry	
Aktivita	Ukazovateľ plnenia
2.2.1. Podpora organizovania športových podujatí a činnosti športových klubov	Naplnený

2.2.2. Rekonštrukcia objektov OFK (budova OFK a areál ihriska)	Naplnený
2.2.3. Výstavba tribúny na futbalovom ihrisku	Nenaplnený
2.2.4. Výstavba detského ihriska (areál futbalového ihriska)	Čiastočne naplnený
2.2.5. Výstavba detského ihriska v MŠ a outdoorového ihriska v ZŠ	Nenaplnený
2.2.6. Výstavba volejbalového ihriska/nohejbalového	Nenaplnený
2.2.7. Výstavba turistických rozhľadní Počet turistických rozhľadní	Nenaplnený
2.2.8. Vytvorenie oddychovej zóny	Naplnený
2.2.9. Vytvorenie značených náučných chodníkov	Čiastočne naplnený
2.2.10. Vytvorenie rekreačného zázemia	Nenaplnený
Opatrenie 2.3 Rozvoj technickej infraštruktúry	
Aktivita	Ukazovateľ plnenia
2.3.1. Inštalácia prvkov drobnej architektúry v obci –lavičky na ul. Pekárenskej	Naplnený
2.3.2. Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	Naplnený
2.3.3. Wifi zóny Počet vytvorených zón	Nenaplnený
Opatrenie 2.4. Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti	
Aktivita	Ukazovateľ plnenia
2.4.1. Zvyšovanie bezpečnosti miestnych obyvateľov –budovanie kamerového systému	Naplnený
Opatrenie 2.5. Rozvoj občianskej infraštruktúry	
Aktivita	Ukazovateľ plnenia
2.5.1. Rekonštrukcia budovy OcÚ	Nenaplnený
2.5.2. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice a budovy kultúrneho domu	Naplnený
2.5.3. Rekonštrukcia telocvične ZŠ	Naplnený
2.5.4. Rekonštrukcia objektov v ZŠ (okná, strechy, zateplenie)	Čiastočne naplnený
2.5.5. Revitalizácia priestranstva cintorína –vydláždenie chodníkov	Čiastočne naplnený
2.5.6. Výstavba kolumbária na miestnom cintoríne	Nenaplnený
2.5.7. Výstavba Domu smútku	Nenaplnený
2.5.8. Rozšírenie kapacity MŠ	Nenaplnený
Opatrenie 2.6. Rozvoj a skvalitňovanie bývania v obci	
Aktivita	Ukazovateľ plnenia
2.6.1. Výstavba nájomných bytov	Nenaplnený
Priorita 3. Rozvoj a využitie potenciálu cestovného ruchu	
Opatrenie 3.1. Rozširovanie infraštruktúry cestovného ruchu a kvality ponúkaných služieb	
3.1.1. Výstavba cyklotrasy medzi obcami Kojšov-Velký Folkmar-Jaklovce	Nenaplnený
Opatrenie 3.2. Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu	
Aktivita	Ukazovateľ plnenia
3.2.1 Vytvorenie turisticko-informačnej kancelárie Počet kancelárií	Nenaplnený
Priorita 4. Rozvoj ekonomického potenciálu obce Jaklovce	
Opatrenie 4.1.Skvalitňovanie miestnych služieb	
Aktivita	Ukazovateľ plnenia
4.1.1. Obstaranie projektovej dokumentácie, štúdií a VO k pripravovaným investičným projektom	Čiastočne naplnený
B. SOCIÁLNA OBLASŤ	
Priorita 5. Systémové znižovanie nezamestnaných obyvateľov rozvojom aktívnej politiky trhu práce	
Opatrenie 5.1. Rozvoj spolupráce všetkých zainteresovaných inštitúcií za účelom systémového znižovania nezamestnanosti rozvojom aktívnej politiky trhu práce	

Aktivity	Ukazovateľ plnenia
5.1.1 Spolupráca s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí (pre ženy) a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu	Naplnený
Priorita 6. Komunitná spolupráca	
Opatrenie 6.1. Aktivizácia obyvateľstva	
Aktivity	Ukazovateľ plnenia
6.1.1 Informačné kampane (environmentálna výchova, prevencia rôznych foriem diskriminácie, zvyšovanie povedomia o nutnosti separácie odpadov a pod.)	Naplnený
6.1.2 Rozvoj miestnej spolkovej a klubovej činnosti	Naplnený
6.1.3 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	Naplnený
3. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
Priorita 7. Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce	
Opatrenie 7.1. Ochrana kvality podzemných a povrchových vôd	
Aktivity	Ukazovateľ plnenia
7.1.1. Podpora prevencie pred nelegálnym znečisťovaním vôd rôznym druhom odpadov	Čiastočne naplnený
Opatrenie 7.2. Obnova a ochrana krajiny, prírody, obecných parkov a zelene	
Aktivity	Ukazovateľ plnenia
7.2.1. Revitalizácia parku a verejných priestranstiev v obci	Naplnený
Opatrenie 7.3. Zlepšenie hospodárenia s odpadmi	
Aktivity	Ukazovateľ plnenia
7.3.1. Podpora prevencie pred nelegálnym znečisťovaním vôd rôznym druhom odpadov	Čiastočne naplnený
7.3.2. Zavedenie systému nakladania s odpadmi a zlepšenie systému prevencie a postihovania nelegálneho nakladania s odpadmi	Naplnený
7.3.3. Podpora zavádzania environmentálnych kritérií do verejných zákaziek obce (nákupy materiálu, stavby, ...)	Čiastočne naplnený
Opatrenie 7.4. Obnoviteľné zdroje a úspora energií	
Aktivity	Ukazovateľ plnenia
7.4.1. Znižovanie energetickej náročnosti MŠ Jaklovce	Naplnený
Opatrenie 7.5. Ochrana pred povodňami vytváraním vhodných podmienok a podporou realizácie protipovodňových opatrení	
Aktivity	Ukazovateľ plnenia
7.5.1. Protipovodňové opatrenia v obci – vodozádržné opatrenia	Naplnený
7.5.2. Rekonštrukcia protipovodňových opatrení v rokoch 2010-2014	Naplnený

Zdroj: OcÚ Jaklovce

1.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

1.2.1 Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja vyplývajú z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. Sú rozdelené do piatich oblastí:

S – spoločenské (sociálne) faktory

Zahrňa faktory súvisiace so spôsobom života ľudí vrátane ich životných hodnôt - migrácia obyvateľstva, demografická krivka, priemerná dĺžka života, rodinné faktory, úroveň vzdelávania a vzdelanosti, prevažujúce hodnoty, životný štýl v regióne, zameranie kraja, záujem o vzdelávanie a ponuka, podmienky na rekreáciu a využitie voľného času, záujem návštevníkov o región a pod.

T - technické (technicko-technologické) faktory

Zahrňa faktory, ktoré súvisia s vývojom výrobných prostriedkov, materiálov, procesov, know-how a inovácií technológií v regióne, s vývojom a výskumom s dopadom na rozvoj regiónu,

E - ekonomické faktory, (E- ekologické faktory)

Zahrňa faktory, ktoré súvisia s vývojom ekonomických procesov dotýkajúcich sa regiónu - toky peňazí, tovaru, služieb, informácií a energií, ktoré môžu ovplyvňovať fungovanie, stav a rozvoj obce, a to vrátane problematiky (ne)zamestnanosti, trhu práce, platových podmienok, konkurencie, podielu na trhu, vývoja v podnikateľských sektoroch, možností sponzoringu, mimorozpočtových zdrojov obce a obecného rozpočtu ako celku.

P - politicko-právne faktory

Ide o faktory, ktoré súvisia s výkonom politickej moci, s politickou situáciou, legislatívou, stavom právneho povedomia. Obec môže pri hodnotení týchto faktorov posúdiť vzájomné vzťahy s ostatnými obcami a partnermi a dopad celonárodnej politiky v rámci oblasti regionálneho rozvoja.

STEEP analýza je najčastejšou metódou, ktorá hodnotí vplyv vonkajších faktorov prostredia na rozvoj územia.

STEEP analýza obce Jaklovce					
Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva	Vytváranie mobilných aplikácií pre využívanie verejnej správy	Verejné zdroje pre podporu rozvoja obcí	Existujúce environmentálne záťaže	Zameranie dotačných programov EU, SR a KSK na podporu regionálneho rozvoja	Zmena postojov
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	Digitalizácia verejnej správy a verejných služieb	Cena pracovnej sily	Podpora ochrany ŽP	Komplikovaná legislatíva v oblasti VO, malá podpora zeleného a sociálne - zodpovedného VO	Komunitný rozvoj
Zmeny na trhu práce ovplyvnené inováciami a novými technológiami	Obec Jaklovce „SMART“ obec	Dopady možného ekonomického vývoja SR	Ekologizácia dopravy a preferovanie cyklo dopravy	Podpora inteligentného, inkluzívneho a udržateľného rastu vo verejných politikách	Organizačná kultúra
Zvyšujúci sa podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku			Zvyšovanie povedomia verejnosti a rast environmentálnej zodpovednosti obyvateľstva	Migračná kríza ako príležitosť pre vybrané sektory (CR, priemysel), vývoj bezpečnostnej situácie	Tímová spolupráca

Zdroj: Vlastné spracovanie

Faktory vplývajúce na rozvoj územia obce Jaklovce a jej PHRSR 2023 - 2029 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke (Tab. 25: Zhrnutie faktorov a ich vplyvu na rozvoj územia a PHRSR 2023 - 2029):

Tab. 25: Zhrnutie faktorov a ich vplyvu na rozvoj územia a PHRSR 2023-2029

Názov faktora	Vplyv na PHRSR obce Jaklovce 2023 - 2029
Sociálne faktory	
Starnutie obyvateľstva	Faktor s významným vplyvom na rozvoj obce, lebo rastie záujem o sociálne služby.
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	Faktor s významným vplyvom na rozvoj obce, ktorý sa odráža v kvalitnej pracovnej sile a zamestnanosti obyvateľov.
Zmeny na trhu práce ovplyvnené inováciami a novými technológiami	Faktor vytvárajúci príležitosti pre ďalší rast, rozvoj a konkurencia schopnosť obce.
Zvyšujúci sa podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku	Faktor s významným vplyvom na rozvoj zdravotných a sociálnych služieb v obci.
Technologické faktory	
Vytváranie mobilných aplikácií pre využívanie verejnej správy	Faktor, ktorý určuje smerovanie obce.
Digitalizácia verejnej správy a verejných služieb	Faktor, ktorý určuje smerovanie obce.
Obec Jaklovce ako „SMART“ obec	Faktor, ktorý určuje smerovanie obce.
Ekonomické faktory	
Verejné zdroje pre podporu rozvoja obcí	Faktor zásadného smerodajného vplyvu, formujúci hlavné priority PHRSR s pozitívnym dopadom na zabezpečenie finančných zdrojov pre rozvoj obce a implementáciu PHRSR
Cena pracovnej sily	Faktor vytvárajúci príležitosť pre príchod investorov a ďalší možný rast obce na základe nízkej ceny práce v regióne.
Trendy v lokalizačnom chovaní investorov	Faktor s negatívnym dopadom na rozvoj obce, na ktorý je potrebné reagovať zvýšením konkurencieschopnosti obce zlepšením kvality a kvantity ponuky práce.
Ekologické faktory	
Existujúce environmentálne záťaž	Vplyv faktora, ktorý je potrebné vziať do úvahy pri plánovaní aktivít.
Podpora ochrany ŽP	Dôležitý vplyv z pohľadu spoločnej stratégie uplatňovanej na prepojených územiach s podobnými environmentálnymi zdrojmi a ich ochranou a využitím pre rozvoj územia.
Ekologizácia dopravy a preferovanie cyklo dopravy	Dôležitý faktor, ktorý znižuje uhlíkovú stopu.
Politické faktory	
Zameranie dotačných programov EU, SR a KSK na podporu regionálneho rozvoja	Významný pozitívny vplyv určujúci smerovanie rozvoja obce, ktorého dodržanie je predpokladom pre prístup k čerpaniu finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov.
Komplikovaná legislatíva v oblasti VO, malá podpora zeleného a sociálne - zodpovedného VO	Nejednoznačný vplyv, ktorý je potrebné vziať do úvahy pri spracovaní rozvojového.
Podpora inteligentného, inkluzívneho a udržateľného rastu vo verejných politikách	Faktor, ktorý určuje smerovanie obce.

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.2.2 Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území

Vonkajšie prostredie je podmienené predovšetkým prenosom odporúčaní z úrovne Európskej únie do legislatívy a exekutívy Slovenskej republiky, následne do riadiacich úrovní na

regionálnej a miestnej úrovni. Významne je tiež ovplyvnené aktivitou národných inštitúcií a regionálnej samosprávy.

Nadnárodný kontext

„Agenda 2030 bola prijatá členskými štátmi Organizácie Spojených národov v roku 2015 a vyzýva štáty k spoločnému koordinovanému postupu pri riešení globálnych výziev. Ciele udržateľného rozvoja, ktoré Agenda 2030 stanovuje, sa týkajú všetkých krajín sveta bez ohľadu na ich stupeň ekonomického a sociálneho rozvoja – rovnako i pre Slovensko.

Zdroj: <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/investicie/agenda-2030/index.html>

Agendu 2030 vnímame v prvom rade ako príležitosť a prostriedok určiť dlhodobé priority pre rozvoj krajiny. Agendu 2030 sa premietla do užšieho súboru šiestich prioritných oblastí, ktoré zohľadňujú špecifiká Slovenska a ktoré budú základom ďalšej strategickej a koncepcnej práce. Sú nimi:

- **Vzdelanie pre dôstojný život,**
- **Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,**
- **Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,**
- **Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,**
- **Právny štát, demokracia a bezpečnosť,**
- **Dobré zdravie.**¹¹⁶

Obec Jaklovce má možnosť získať podporu na projekty zamerané na implementáciu Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj.

„Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracovala Slovenská republika (ďalej len „SR“) s partnermi a stanovila sa stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorila Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“). Partnerská dohoda vypracovaná členským štátom a schválená EK by mala byť dokumentom, ktorým sa riadia rokovania o návrhoch programov medzi EK a dotknutým členským štátom.“¹¹⁶

Zdroj: Návrh partnerskej dohody, október 2020, MIRRI SR

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ. SR bude môcť čerpať eurofondy z vyčlenenej alokácie 12,6 mld. EUR na oblasti

- **„Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa“:** na rozvoj vedy, výskumu, budovanie inteligentných miest a regiónov, digitálne riešenia pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy, rozvoj malého a stredného podnikania, rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie a zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti;
- **„Zelenšia, nízkouhlíková Európa“:** na zlepšenie energetickej efektívnosti, OZE, dostupnosť pitnej vody a dobudovanie kanalizácie, zlepšenie odpadového hospodárstva, podporu mestskej mobility vr. cyklodopravy, ochranu prírody;
- **„Prepojenejšia Európa“:** na dobudovanie diaľnic a rýchlostných ciest, modernizáciu železníc, vodnej infraštruktúry a zlepšenie regionálnej dostupnosti;
- **„Sociálnejšia Európa“:** na podporu vzdelávania, zdravotníctva, trhu práce, sociálnych služieb;

- **„Európa bližšie k občanom“:** na podporu udržateľného cestovného ruchu, regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, zveľadenie kultúrneho dedičstva.

Regionálny kontext

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (PHSR KSK 2023 - 2027), spolu s Územným plánom veľkého územného celku Košický kraj, sú základnými a kľúčovými dokumentmi pre riadenie samosprávy v oblasti regionálneho rozvoja. Jeho strategickým cieľom je zamerať sa na posilnenie regionálnej identity prostredníctvom tvorby pracovných miest, rozvoja vidieka, komunitného spôsobu života, rozvojom občianskej spoločnosti, sociálnych ľudských práv, dobrovoľníctva, kultúrneho a prírodného dedičstva a kvality života obyvateľov.

Obec Jaklovce patrí do okresu Gelnica, ktorý je s platnosťou od 30. júna 2017 zaradený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR medzi najmenej rozvinuté okresy. Miera evidovanej nezamestnanosti, vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie, bola podľa zákonom stanovených kritérií vyššia ako 1,6-násobok priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v Slovenskej republike za rovnaké obdobie.

Akčný plán rozvoja okresu Gelnica bol schválený vládou SR na výjazdovom rokovaní dňa 05. apríla 2018 uznesením vlády č. 140/2018. Okres v súlade s akčným plánom môže využívať reálne nástroje, akými sú zvýhodnenia pri čerpaní európskych štrukturálnych a investičných fondov, zásadne výhodnejšie podmienky pre získanie investičných stimulov, či možnosť čerpania regionálneho príspevku. Všetky tieto opatrenia smerujú predovšetkým k tvorbe pracovných miest.

Podpora okresu prebieha 5 rokov od schválenia Akčného plánu zameraná na nasledujúce prioritné oblasti:

- Systémové opatrenia na podporu implementácie rozvojových aktivít a finančných podpôr
- Rozvoj regionálnej ekonomiky a inovácií /Dopytová stránka trhu práce
- Vzdelávanie a adaptácie pracovnej sily na potreby trhu /Ponuková stránka trhu práce
- Budovanie infraštruktúry, zvýšenie kvality a dostupnosti služieb
- Prioritná oblasť starostlivosti o životné prostredie

Obec Jaklovce aktívne spolupracuje s ostatnými obcami okresu Gelnica.

Je členom :

- ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska, Bezručova 9, 811 09 Bratislava

- ZMOHR – Združenie miest a obcí Hnileckého regiónu, Obchodná 7, 05501 Margecany
- MAS HNILEC, o.z., Obchodná 7, 055 01 Margecany
- SEZO SPIŠ - združenie obcí (separovaný zber odpadov), Sadová 13, 052 01 Spišská Nová Ves Brantner Nova – ekologické služby, Sadová 13, 052 01 Spišská Nová Ves.
- Železnej cesty
- Gotickej cesty

Vplyv na vývoj územia má i stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti pre územie MAS HNILEC a CLLD územia MAS HNILEC, ktorej prioritou je zabezpečiť komplexný a trvalý rozvoj územia a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov prostredníctvom podpory do existujúcich oblastí, ktoré majú potenciál zlepšiť život obyvateľov územia.

Lokálny kontext

PHRSR obce Jaklovce je základný strednodobý programový dokument podpory rozvoja danej obce, ktorý zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni.

Obec Jaklovce susedí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- Katastrálne územie obce Margecany,
- Katastrálne územie obce Veľký Folkmar,
- Katastrálne územie obce Malá Lodina,
- Katastrálne územie obce Kluknava,
- Katastrálne územie obce Žakarovce
- Katastrálne územie mesta Gelnica.

1.2.3 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj obce z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti a riziká, s ktorými treba v tomto procese rátať. Príležitosťou obce je pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj za predpokladu, že obec získa zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením obce sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja a to na úrovni miestnej, ale aj regionálnej a národnej, ktoré ju v negatívnom smere ovplyvňujú.

V porovnaní s regiónmi SR možno konštatovať, že obec Jaklovce využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Konkurenčná výhoda obce je tvorená strategickou polohou, prírodným a

kultúrnohistorickým bohatstvom a predpokladmi pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, ekologického hospodárstva a pre zvyšovanie podielu v oblasti zelenej ekonomiky.

PRÍLEŽITOSTI

- Potenciál obce v propagácii tradícií folklóru,
- Predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu vo vidieckom prostredí,
- Predpoklad pre rozvoj agroturistiky,
- Atraktívne bývanie na vidieku,
- Využitie polohového potenciálu obce,
- Likvidácia nelegálnych skládok odpadu,
- Vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie,
- Možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,
- Vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách,
- Zlepšovanie samosprávnych služieb pre občanov a návštevníkov, vrátane elektronizácie služieb,
- Zlepšovanie hospodárenia obce s cieľom kumulovať zdroje na rozvojové projekty a modernizáciu verejnej infraštruktúry, či podporu rôznych spoločenských podujatí v obci,
- Uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti (aktivačné práce, absolventská prax a pod.),
- Zvýšenie angažovanosti občanov na veciach verejných a ich zodpovednosti za rozvoj vlastného územia,
- Realizácia opatrení smerujúcich k udržaniu kvality životného prostredia.

OHROZENIA

- Trend starnutia obyvateľstva,
- Chýbajúce opatrenia pre prispôsobovanie sa zmene klímy a riadenie rizík,
- Nedostatočný systém na znižovanie tvorby odpadov a zhodnocovanie odpadov,
- Nezáujem o obec zo strany súčasných a potenciálnych partnerov a investorov zo všetkých oblastí života obce a jej obyvateľov,
- Postupné znehodnocovanie a zánik hodnôt dejinného, kultúrno – historického a prírodno - krajinného potenciálu obce,

- Vo vonkajších ohrozeniach (zmena legislatívy, zmena financovania obcí a i.), ktoré môžu obci spôsobiť neočakávané problémy,
- Prehlbujúca sa chudoba a sociálna vylúčenosť marginalizovaných skupín obyvateľstva, neprispôsobivých občanov, nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, prehlbovanie radikalizmu a extrémizmu,
- Nárast počtu rómskeho obyvateľstva a dlhodobé neriešenie problematiky MRK,
- Nekontrolované zásahy do prírody a životného prostredia – znečisťovanie pôdy nekontrolovaným užívaním pesticídov, herbicídov, chemických hnojív a pod., neriadené hospodárenie v lesoch – rozsiahle výruby bez obnovy lesných porastov; zanedbávanie environmentálnych záťaží, skládok a pod.,
- Nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a udržiavanie technickej a občianskej infraštruktúry

Z uvedeného vyplývajú ako hlavné problémy na riešenie – starnutie obyvateľstva, odliv obyvateľov za prácou, zlá sociálna situácia obyvateľstva, zvyšujúci sa počet MRK obyvateľov a zhoršujúci sa stav životného prostredia.

1.2.4 Analýza väzieb územia obce Jaklovce

Obec Jaklovce má svojou geografickou polohou, prírodnými danosťami a atraktívnym vidieckym prostredím potenciál pre rozvoj cestovného ruchu. Obec je jednou z 20 obcí okresu Gelnica, kde len okresné mesto má štatút mesta. Susedí s okresmi Spišská Nová Ves, Rožňava, Košice-okolie a s okresom Prešov z Prešovského kraja.

Okres Gelnica patrí do Košického samosprávneho kraja. Má rozlohu 584,43 km², v ktorom žije 31 668 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 54,19 obyvateľov na km² (údaje k 31. 12. 2021). Správne sídlo okresu je mesto Gelnica, ktoré je centrom regionálneho významu v rámci tretej skupiny a druhej podskupiny KURS 2011 (zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001). Vzhľadom na svoju veľkosť je obec Jaklovce úzko spätá a závislá od svojho okolia. Taktiež svoj regionálny rozvoj plánuje v súlade s možnosťami a obmedzeniami v rámci okresu, nie individuálne. Obec Jaklovce sa nachádza 5 km od okresného centra.

Najväčší vplyv z hľadiska dochádzky do zamestnania na obec Jaklovce majú mestá Košice, Spišská Nová Ves, Prešov, Gelnica a susedné obce, v ktorých pracujú obyvatelia obce.

„Východiskovým dokumentom na riešenie územnej koncentrácie pre rozhodovanie o umiestňovaní Európskych štrukturálnych a investičných fondov je rozvoj územia sídelnej

štruktúry definovanej v koncepcii územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS) v znení zmien a doplnkov č.1 KURS 2011, s definíciou centier a ťažísk osídlenia. Závazná časť KURS v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č.1 KURS 2001, vyhodnotila dodržiavanie zásad a regulatív, ktoré boli schválené uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033 z 31. októbra 2001. V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry týkajúcich sa okresu Gelnica, sa jedná o podporovanie rozvoja centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu, medzi ktorými je zaradený aj okres Gelnica.⁴⁷ V tomto zmysle ide o podporu gelnického ťažiska osídlenia a podporu rozvojovej osi druhého stupňa Hornádsku rozvojovú os: Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – Krompachy – Košice (v úseku Gelnica – Košice ako komunikačno-sídelnú os). Okres Gelnica bol v rámci hospodárskej a sociálnej infraštruktúry a územného rozvoja Slovenska, postihnutý recesiou v poľnohospodárstve, kde pracovala značná časť obyvateľov. Absencia výrobných základne, jej malá diverzifikácia, nedostatočné infraštruktúrne napojenie vidieckych priestorov, výrazná miera nezamestnanosti a poloha mimo hlavných dopravných trás sú dôsledkom podpriemernej rozvinutosti hospodárskej a sociálnej infraštruktúry.

V priebehu histórie bol okres Gelnica vždy okrajom záujmu, nemal významnú dopravnú polohu, ani vhodné prírodné podmienky na rozvoj poľnohospodárstva, nerozvinuli sa tu výrobné aktivity, mal (a čiastočne si zachoval) nadpriemernú natalitu a vyznačoval sa migráciou obyvateľov do väčších miest mimo okres. Práve jeho „periférna“ poloha v rámci iných územných celkov nevyvolávala potreby napojenia jeho centier na hlavné ekonomické, dopravné, infraštruktúrne a iné siete Slovenska. V súčasnosti je nedostatok miest na zaškolenie detí v predškolskom a školskom veku hlavne v obciach, kde je zvýšený počet detí z marginalizovaných rómskych komunít. V rámci siete zariadení poskytujúcich sociálne služby sa v okrese Gelnica nachádzajú iba 2 zariadenia. Je nevyhnutné zlepšiť dostupnosť siete zdravotníckych zariadení v obciach s vysokou koncentráciou MRK, z dôvodu zlepšenia zdravotného stavu obyvateľov a zníženia rizika rôznych ochorení. Je tu nedostatok praktických lekárov pre dospelých, deti a dorast, gynekológov a pôrodníkov, stomatológov. Okres Gelnica skončil v Indexe regionálneho podnikateľského prostredia na poslednom 79. mieste.

Z mála konkurenčných výhod prečnieva iba dostupnosť voľnej pracovnej sily. Vysoká nezamestnanosť v regióne negatívne reaguje na ponuku pracovného trhu - chýbajú hlavne kvalifikovaní pracovníci, ktorí odchádzajú za lepšími podmienkami za hranice okresu. Okres Gelnica má taktiež najhoršiu úroveň technológií na Slovensku.

Najslabšia je úroveň vzdelania a znalosť cudzích jazykov. Úroveň konkurencie v priemysle a službách je najnižšia v štáte. Bariéry na zlepšenie podnikateľského prostredia sú tu najväčšie a okres má najmenej perspektívny potenciál rozvoja. Najväčším problémom je lokálna izolovanosť, lebo hoci leží v blízkosti významných trás (budúca diaľnica zo Žiliny do Prešova; plánovaná rýchlostná spojka z maďarskej po poľskú hranicu vedúcu cez Košice a Prešov) trpí hornatým profilom a zanedbanými miestnymi komunikáciami. Problémom je i dedičstvo z minulosti, nakoľko okres bol strediskom železnorudného baníctva a strojárскеj výroby. Dnes sa už neťaží a obmedzené sú i kapacity iných výrobov. Regiónu chýbajú impulzy na ďalší rozvoj. Trpí nezamestnanosťou, ale najhoršie je to, že veľký podiel nezamestnaných nemá prácu dlhodobo a neprejavuje ochotu si ju nájsť. Pre potenciálnych zamestnávateľov je tu teda ťažko dostupná kvalifikovaná i nekvalifikovaná pracovná sila. Ani rekvalifikačné kurzy túto situáciu nezlepšujú lebo vedú k školeniam v málo žiadaných profesiách.

Riešením by mohlo byť cielené sústreďenie finančných prostriedkov na podporu malých a stredných podnikov. Budovanie cestných – nosných dopravných spojení zasiahne región priamo alebo sprostredkovane, čo môžu obce využiť na pritiahnutie investorov z rozvíjajúceho sa Prešova, či Košíc.

Dôležité je zosúladiť programy rekvalifikácií s potrebami perspektívnych investorov. Samosprávy môžu tiež hľadať námety na rozvojové scenáre v spolupráci s okolitými okresmi. Obec Jaklovce aktívne spolupracuje s ostatnými obcami okresu Gelnica.

1.3 Zhodnotenie súčasného stavu

Obec Jaklovce z hľadiska prírodných podmienok a pomerov predstavuje sídlo umiestnené v údolí vodného toku Hnilca, ktoré je obkolesené lúkami a lesmi pokrývajúcimi okolitú vrchovinu až nižšiu hornatinu Volovských vrchov. Podľa potenciálnej vegetácie v alúviu toku Hnilca sa vyskytujú jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov, nižšie polohy okolitých vrchov zaberajú bukové a jedľovo-bukové lesy a v najvyšších polohách Volovských vrchov sú mapované jedľové a jedľovo-smrekové lesy.

Z hľadiska súčasnej krajinej štruktúry a využívania územia výrazným špecifikom katastrálneho územia obce Jaklovce je výrazný podiel krajinných prvkov s výraznou ekostabilizačnou hodnotou. Prírodný potenciál predstavuje pre obec najmä hospodárske využívanie lesov.

Z hľadiska základnej infraštruktúry je v obci Jaklovce napojením na kanalizáciu 46,06 % domácností, na vodovod z verejnej siete je 94,47 % domácností a plynofikovaných je 93,30% domácností. Prevádzkovateľom verejného vodovodu je Podtatranská vodárenská spoločnosť a.s. Poprad. V obci sa nachádza ČOV.

Pri novej výstavbe je potrebné zohľadniť výskyt radónového rizika, 92% územia obce spadá do stredného radónového rizika podľa objemovej aktivity ^{222}Rn v pôdnom vzduchu.

Z hľadiska environmentálnych záťaží enviroportal.sk na území obce Jaklovce eviduje:

- ❖ Lokalitu odporúčanú na realizáciu GPŽP/monitorovania/príp. sanáciu
 - SK/EZ/GL/232 Gelnica – Jaklovce
- ❖ Lokalitu riešenú v rámci prebiehajúceho projektu geologickej úlohy „Zabezpečenie monitorovania environmentálnych záťaží Slovenska – 2. časť“ (ZMEZ2), pričom monitorovanie bude prebiehať minimálne do roku 2023
 - SK/EZ/GL/236 Richnava – Jaklovce

Evidencia chránených ložiskových území (CHLÚ) v katastrálnom území obce Jaklovce:

Názov CHLÚ	Ev. č	Nerast	Organizácia
Jaklovce	147/d	vápenec	Calmit, spol. s r.o., Bratislava
Jaklovce I	222/d	keramické íly	Štátny geologický ústav D.Štúra, Bratislava
Jaklovce II - azbest	221/d	azbest	Štátny geologický ústav D.Štúra, Bratislava

Zdroje: <https://www.hbu.sk/chanene-loziskove-uzemia/kosice>

V obci Jaklovce sa nachádzajú národné kultúrne pamiatky, evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, kaštieľ (č. ÚZPF NNKP 653), kostol a kaplnka (č. ÚZPF NNKP 654). Bližšia špecifikácia je uvádzaná v podkapitole 1.1.1.2 Kultúrno – historické pamiatky.

V samotnej obci Jaklovce sa nachádzajú pracovné príležitosti, ktoré sú obmedzené, čoho následkom je dochádzka do zamestnania mimo miesta trvalého bydliska prakticky vo všetkých odvetviach hospodárstva.

1.3.1 SWOT analýza obce Jaklovce

SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by využitovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne

rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov. Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia. Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory podmieňujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity. Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

SWOT analýza obce Jaklovce

Silné stránky

- Geografická poloha,
- Prírodný potenciál na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, pešej turistiky a cykloturistiky,
- Bohatý lesný fond ako predpoklad rozvoja lesníctva a jeho diverzifikácie
- Geologická lokalita serpentinitov (jediné nálezisko brucitu na území SR); taktiež jediné nálezisko hydromagnezitu na území SR
- Dostupnosť základnej školy s materskou školou,
- Vybavenosť (pošta, matrika)
- Pokojné prostredie pre rodinné bývanie,
- Významné kultúrno-historické pamiatky,
- Zachovaný vidiecky charakter obce,
- Vysoké kultúrne povedomie obyvateľstva (existencia ľudových tradícií a remesiel. Folklorný súbor Červená chustečka, Detský folklórny súbor Pustovníček, Rómsky detský folklórny súbor Romano jilo; remeselníci zaoberajúci sa rezbárskymi prácami),
- Organizovanie kultúrny a športových podujatí,
- Skúsenosti s realizáciou projektov,
- Vhodné podmienky na rozširovanie bytovej výstavby,
- člen MAS Hnilec

Slabé stránky

- Nedokončená kanalizácia,
- Slabo finančne ohodnotenú pracovné miesta,
- Absencia zdravotného strediska,
- Narastajúci počet príslušníkov marginalizovaných rómskych komunit v obci,
- Nízky počet a kvalita poskytovaných služieb,
- Zlý stav viacerých miestnych komunikácií,
- Evidované environmentálne záťaž,
- Nepriaznivá demografická situácia (starnutie obyvateľstva),
- Nedostatočná angažovanosť obyvateľstva vo verejných veciach,
- Nevypríadané majetkovo – právne vzťahy,
- Nutnosť dochádzania do zamestnania mimo obce (často i mimo okresu)
- Nízka regionálna a partnerská spolupráca.

Príležitosti

- Dostavba kanalizácie,
- Likvidácia environmentálnych záťaží a čiernych skládok,
- Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny,
- Vybudovanie a sprevádzkovanie komunitného centra,
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- Vytvorenie obecného podniku s možnosťou zamestnávania nízкокvalifikovaných neprispôsobivých občanov,
- Možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ,
- Podpora voľnočasových a športových aktivít,
- Realizácia spoločných regionálnych aktivít,
- Rozvoj vodného turizmu (vodná nádrž Ružín).

Ohrozenia

- Odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia alebo do väčších miest v rámci Slovenskej republiky,
- Nepriaznivý demografický vývoj v obci – rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku,
- Zvyšujúci sa podiel neprispôsobivých občanov na celkovej populácii,
- Nízka príjmová úroveň obyvateľov, a s tým súvisiaca znížená kúpyschopnosť obyvateľstva,
- Nedostatok financií pre rozvojové aktivity,
- Zvyšujúci sa problém s dostupnosťou zdravotnej starostlivosti,
- Čierne skládky odpadov,
- Nárast produkcie komunálneho odpadu,
- Nedostatočný rozvoj podnikateľskej infraštruktúry,

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.3.2 Analýza problémov, možných rizík, výziev

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby.

Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať. Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík				
Druh rizika	Zdroj rizika	Objekt rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	užívatelia	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	Nerealizovanie aktivít	50%
Technické	PD	Chyby projektovej dokumentácie	Dodatočné náklady	10%
	Legislatíva	Problémy pri		20%

	Technológia	verejnom obstarávaní Poruchovosť systémov		20%
Ekologické	Nečakané klimatické zmeny	Opatrenia na adaptáciu klimatických zmien realizované v nedostatočnej miere	Nepriaznivé životné podmienky	10%
Sociálne	Migrácia produktívnych obyvateľov za prácou do zahraničia a iných regiónov a miest v dôsledku nedostatku pracovných príležitostí, nárast chudoby	Opatrenia v sociálnej oblasti s nedostatočným vplyvom	Nárast sociálno-patologických javov	30%
Ekonomické	Externý	Nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	Nerealizovanie projektov / aktivít	70%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny).

V prípade daného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- zlý stav miestnych komunikácií → následok: problém dostupnosti objektov, nižšia atraktivita obce pre prístupovanie obyvateľov,
- rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku → následok: zvyšuje sa dopyt po sociálnych službách,
- narastajúci počet príslušníkov MRK → následok: nárast negatívnych spoločenských javov
- zlý stav (absencia) chodníkov → následok: riziko dopravných kolízií, nízka estetická úroveň verejných priestorov,
- nízka ekologická stabilita územia → následok: ekologické problémy a vyčerpanie ekologických potenciálov krajiny, nízka atraktivita krajiny a obmedzené možnosti pre rekreáciu v krajine,
- málo pracovných príležitostí v obci → následok: nutnosť dochádzania za prácou, uvoľňovanie sociálnych väzieb obyvateľov na obec a znižovanie súdržnosti miestnej komunity,

- málo autobusových spojov → následok: preferencia individuálnej automobilovej dopravy,
- absencia cyklistických ciest medzi okolitými obcami → následok: preferencia individuálnej automobilovej dopravy, obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu.
- nedostatok financií pre rozvojové aktivity → následok: nízka atraktivita regiónu.

1.3.3 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja. Identifikované hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažisko stratégie by mala byť orientovaná na využitie výhod vyplývajúcich zo silných stránok obce a súčasne na elimináciu problémov a nedostatkov

V obci existuje položený základ turistickej infraštruktúry, ktorá vytvára podmienky pre rozvoj cestovného ruchu. Zo strany obce je potrebné zabezpečiť marketing územia a v rámci neho lepšiu propagáciu kultúrneho, prírodného a geologického potenciálu.

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Jaklovce na roky 2023 - 2029 nadväzuje na komplexnú analýzu územia spracovanej v analytickej časti a obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká, rešpektovaním princípov európskej, národnej a regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia. Obsahuje strategickú víziu, formuláciu a návrh stratégie rozvoja, taktiež aj formuláciu cieľov v 5 oblastiach, a to: Ekologickejšia obec, Prepojenejšia obec, Sociálnejšia obec, Inteligentnejšia obec, Obec bližšie k občanom.

2.1 Nadväznosť na stratégie vyššej úrovne

Pri realizácii stratégie je kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu spolupráce medzi hlavnými oblasťami hospodárskou, sociálnou a environmentálnou definovanými v dokumente. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Jaklovce na roky 2023 - 2029 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky definované v dokumentoch EÚ.

Jednotlivé členské štáty EÚ majú, podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady Európy, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR zakotvuje Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej PD SR), uzatvorená s Európskou komisiou a je základným strategickým dokumentom vypracovaný Slovenskou republikou za účasti partnerov, ktorým sa stanovuje stratégia, priority a opatrenia na účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov Európskej únie. Je základom pre čerpanie fondov Európskej únie na území Slovenskej republiky.²⁵

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného financovania EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027, ktorá má podporovať dva hlavné ciele

- Investovanie do rastu a zamestnanosti
- Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti :

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom.

Napĺňanie rozvojových cieľov a priorít s možnosťou čerpania mimorozpočtových zdrojov vychádza podľa stanovených cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a ciele politiky EÚ, ktorými medzinárodné spoločenstvo reaguje na koordinovaný postup pri riešení najzávažnejších výziev súčasnosti.²⁶ Obec Jaklovce reaguje na nové rozvojové možnosti nadradených dokumentov národnej úrovne vymedzených v stratégii Slovensko 2030, ktorá stojí na šiestich národných prioritách Agendy 2030 schválených uznesením vlády SR č. 273/2018

- vzdelanie pre dôstojný život,
- smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,
- znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,
- udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,
- právny štát, demokracia a bezpečnosť,
- dobré zdravie.

Tieto sú integrované do troch rozvojových programov (stratégia pre Partnerskú dohodu)

- ochrana a rozvoj zdrojov
- udržateľné využívanie prírodných zdrojov
- rozvoj komunít

Základom stratégie Európskej komisie pre implementáciu Agendy 2030 je Európska zelená Dohoda, ktorá považuje zvýšenie so zvýšením ambícií EÚ v oblasti klímy na roky 2030 – 2050 nasledovnými krokmi:

- bezpečné dodávky čistej a cenovo dostupnej energie
- mobilizácia priemyslu v záujme čistého a obehového hospodárstva
- výstavba a renovácia efektívne využívajúca energiu a zdroje
- ambícia nulového znečistenia pre netoxické prostredie a zlepšenie kvality ovzdušia
- zachovanie a obnova ekosystémov a biodiverzity
- z farmy na stôl : spravodlivý, zdravý a ekologický potravinový systém
- urýchlenie prechodu na udržateľnú a inteligentnú mobilitu

- začleňovanie hľadiska udržateľnosti do všetkých politík EÚ.

Európska únia zabezpečuje rôznymi spôsobmi spoluprácu medzi európskymi a národnými politikami. Stratégia Slovensko 2030 je východiskovým dokumentom na prípravu Partnerskej dohody na roky 2021 – 2027 a jej implementáciu prostredníctvom integrovaného Operačného programu Slovensko.

Vízia stratégie Slovensko 2030 :

„Slovensko je krajina s vysokou životnou úrovňou, kvalitnými verejnými službami a zdravým životným prostredím pre všetkých obyvateľov.“

Ekonomický rozvoj sa opiera o inovácie a odvetvia s vysokou pridanou hodnotou, čo vedie k rastu životnej úrovne obyvateľov pri vyváženom pomere pracovného a rodinného života.

Ako hlavné oblasti pre národnú stratégiu rozvoja Slovenska 2030 boli identifikované oblasti

- Ochrana a rozvoj ľudských, prírodných a obnoviteľných zdrojov
- Rozvoj hospodárstva na inovačne a udržateľné hospodárstvo
- Zhodnotenie vnútorných zdrojov a potenciálov regiónov
- Environmentálna a sociálna udržateľnosť ekonomiky
- Kvalita prostredia pre zdravý a plnohodnotný život jednotlivca a komunit
- Princípy otvoreného vládnutia
- Efektívnosť a transparentnosť verejnej správy a verejných politík
- Strategické plánovanie a efektívnosť riadenia investícií
- Efektívne a udržateľné financovanie rozvoja

Priority a ciele regionálneho rozvoja

- Udržateľná, konkurencieschopná, environmentálne a inovačne orientovaná ekonomika
- zvýšenie kvality života, využitie prírodného a ľudského kapitálu
- integrovaný regionálny a územný rozvoj²⁷

Pre formuláciu vízie a návrh stratégie obce Prakovce je nevyhnutné vychádzať z návrhov a smerovaní zapracovaných z dokumentov na národnej a regionálnej úrovni (PHRSR KSK, MAS Hnilec, o.z.).

2.2 Strategická vízia územia

Vízia rozvoja obce Jaklovce nadväzuje na návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030: *Jaklovce sú obcou s vysokou životnou úrovňou, kvalitnými verejnými službami a zdravým životným prostredím pre všetkých obyvateľov. Rozvoj obce sa opiera o vitálne regióny Slovenska so vzdelaným a produktívnym ľudským kapitálom, fungujúcou ekonomikou a kvalitnou infraštruktúrou. Ekonomický rozvoj sa opiera o inovácie a odvetvia s vysokou pridanou hodnotou. To vedie k rastu životnej úrovne obyvateľov a vyváženému pomeru práce a rodinného (spoločenského) života.*

Na základe definovanej vízie územia si obec do roku 2028 stanovila:

- Prioritná oblasť A – Ekologickejšia obec
- Prioritná oblasť B – Prepojenejšia obec
- Prioritná oblasť C – Sociálnejšia obec
- Prioritná oblasť D – Inteligentnejšia obec
- Prioritná oblasť E – Obec bližšie k občanom

2.3 Štruktúra priorít a opis stratégie

Obce Jaklovce sa v stratégii zameriava na elimináciu problémov a nedostatkov, ktoré bránia plnému využitiu príležitostí vyplývajúcich z výhodnej polohy a z banícko-metalurgických aktivít regiónu. Aby obec túto rozvojovú šancu čo najlepšie využila a pritom nestratila svoj vidiecky charakter a identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí (Tab. 26: Ciele a priority pre jednotlivé rozvojové oblasti PHRSR):

- Prioritná oblasť A – Ekologickejšia obec
- Prioritná oblasť B – Prepojenejšia obec
- Prioritná oblasť C – Sociálnejšia obec
- Prioritná oblasť D – Inteligentnejšia obec
- Prioritná oblasť E – Obec bližšie k občanom

Pre každú z týchto prioritných oblastí bol navrhnutý globálny cieľ, ktorého plnením sa bude priamym spôsobom prispievať k naplneniu dlhodobého strategického cieľa rozvojovej stratégie územia obce.

Tab. 26: Ciele a priority pre jednotlivé rozvojové oblasti PHRSR

Prioritná oblasť A – Ekologickejšia obec	
Globálny cieľ	Energetická efektívnosť obce a ochrana životného prostredia
Priority	Životné prostredie Energetická efektívnosť a technický stav budov
Prioritná oblasť B – Prepojenejšia obec	
Globálny cieľ	Zlepenie mobility
Priority	Udržiateľná mobilita Cestná doprava
Prioritná oblasť C – Sociálnejšia obec	
Globálny cieľ	Zvýšenie sociálnej úrovne obyvateľov
Priority	Adaptačný a prístupný trh práce Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby
Prioritná oblasť D – Inteligentnejšia obec	
Globálny cieľ	Jednoduchší a lepšie organizovaný život v čistejšej a sebestačnejšej obci
Priority	SMART obec
Prioritná oblasť E - Obec bližšie k občanom	
Globálny cieľ	Zlepšenie kvality života obyvateľov
Priority	Prevencia negatívnych spoločenských javov Infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Manažment služieb cestovného ruchu

Zdroj: Vlastné spracovanie

Každý globálny cieľ vymedzujú jednotlivé priority, ktoré naplňajú rozvojovú stratégiu. Navrhovaná rozvojová stratégia zohľadňuje riešenie najdôležitejších problémov územia, ktoré spomaľujú všestranný rozvoj obce, znižujú jej konkurencieschopnosť a zároveň sú dôvodom nízkej kvality života miestnych obyvateľov.

Pri definovaní rozvojovej stratégie sa prihliadalo na názory všetkých cieľových skupín obyvateľstva, miestnych podnikateľov, predstaviteľov samosprávy, a tiež miestnych záujmových združení a organizácií. Pracovná skupina pre prípravu PHRSR obce Jaklovce bola starostlivo vybraná z aktívnych obyvateľov obce s pomerným zastúpením podľa veku, pohlavia, ekonomickej aktivity a hlavne záujmu prispieť vlastnou aktivitou a časom k vytvoreniu budúcej rozvojovej stratégie.

Pre každú oblasť (Tab. 27: Tabuľka priorít a opatrení) je stanovený globálny cieľ, ktorý sa bude dosahovať prostredníctvom priorít, ktorým prináleží opatrenie.

Tab. 27: Tabuľka priorit a opatrení

Prioritná oblasť A – Ekologickejšia obec	
Priorita	1. Životné prostredie
Opatrenie	1.1 Zlepšiť informovanosť a environmentálne povedomie o ochrane a tvorbe životného prostredia. 1.2 Zabezpečiť čistotu a atraktivitu verejných priestranstiev a zelene v obci. 1.3 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof 1.4 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva 1.5 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo 1.6 Posilnenie ochrany a zachovanie prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry 1.7 Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovanie environmentálnych záťaží
Priorita	2. Energetická efektívnosť a technický stav budov
Opatrenie	2.1 Podpora energetickej efektívnosti a zlepšiť technický stav budov 2.2 Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženie emisií skleníkových plynov
Prioritná oblasť B – Prepojenejšia obec	
Priorita	3. Udržateľná mobilita
Opatrenie	3.1 Podpora udržateľnej mobility
Priorita	4. Cestná doprava
Opatrenie	4.1 Zlepšenie infraštruktúry pre cestné motorové vozidlá 4.2 Zlepšenie infraštruktúry pre chodcov
Prioritná oblasť C – Sociálnejšia obec	
Priorita	5. Adaptačný a prístupný trh práce
Opatrenie	5.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre uchádzačov o zamestnanie 5.2 Zvýšenie účinnosti a inkluzívnosti trhu práce rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva 5.3 Podporiť podnikateľský sektor v oblasti tvorby a udržiavania pracovných príležitostí v obci
Priorita	6. Záruka pre mladých
Opatrenie	6.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre uchádzačov o zamestnanie 6.2 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením 6.3 Zabezpečiť poskytovanie vzdelávacích aktivít zameraných na rozvoj obce, na marginalizované skupiny obyvateľstva a počas mimoškolskej doby
Priorita	7. Aktívne začlenenie a dostupné služby
Opatrenie	7.1 Aktívne začlenenie a dostupné služby na základe potrieb jednotlivých cieľových skupín 7.2 Vytvoriť podmienky a podporu pre rozvoj spoločenského života obce.
Prioritná oblasť D – Inteligentnejšia obec	
Priorita	8. SMART obec
Opatrenie	8.1 Smart riešenia v obci
Prioritná oblasť E - Obec bližšie k občanom	
Priorita	9. Prevencia negatívnych spoločenských javov
Opatrenia	9.1 Prevencia negatívnych spoločenských javov
Priorita	10. Infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
Opatrenia	10.1 Budovanie a modernizáciu infraštruktúry na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času
Priorita	11. Manažment služieb cestovného ruchu
Opatrenia	11.1 Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

Zdroj: Vlastné spracovanie

Uvedené aktivity a projekty vyžadujú značné investície, z ktorých väčšinu bude možné zrealizovať len pri získaní externých zdrojov zo štátnych dotácií a fondov EÚ

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít (Tab. 28: Opatrenia a aktivity vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám) pre každú prioritnú oblasť. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobej a abstraktnejšie ponímanej stratégii žiaduci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Tab. 28: Opatrenia a aktivity vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám

Prioritná oblasť A – Ekologickejšia obec	
Priorita 1. Životné prostredie	
Opatrenie	Aktivity
1.1 Zlepšiť informovanosť a environmentálne povedomie o ochrane a tvorbe životného prostredia.	1.1.1 Realizovať osvetové a informačné aktivity v oblasti nakladania s odpadmi, tvorby a ochrany ŽP
1.2 Zabezpečiť čistotu a atraktivitu verejných priestranstiev a zelene v obci.	1.2.1 Zabezpečiť zvyšovanie podielu zelene a jej atraktivitu na území obce 1.2.2 Realizovať sankčné opatrenie v prípadoch porušenia všeobecných nariadení týkajúcich sa ochrany a tvorby ŽP
1.3 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof	1.3.1 Vodozádržné opatrenia v sídle a krajine 1.3.2 Protipovodňové opatrenia na vodných tokoch
1.4 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva	1.4.1 Výstavba, údržba a obnova stokových sietí, ČOV, kanalizácie a verejných vodovodov 1.4.2 Zlepšenie kvality vody

1.5 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo	1.5.1 Podpora predchádzania vzniku odpadov
	1.5.2 Predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
	1.5.3 Realizovať triedený zber komunálneho odpadu
	1.5.4 Zlepšovanie triedeného zberu v obci
1.6 Posilnenie ochrany a zachovanie prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry	1.6.1. Podpora biologickej a krajinskej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a potláčaním vplyvu inváznych nepôvodných druhov
	1.6.2 Podpora zvýšenia environmentálneho povedomia a zlepšenia spolupráce medzi dotknutými subjektmi v oblasti ochrany prírody a krajiny
1.7 Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovanie environmentálnych záťaží	1.7.1 Sanácia environmentálnych záťaží
	1.7.2 Monitoring environmentálnych záťaží
Priorita 2. Energetická efektívnosť a technický stav budov	
Opatrenie	Aktivita
2.1 Podpora energetickej efektívnosti a zlepšiť technický stav budov	2.1.1 Znižovanie energetickej náročnosti a zlepšenie technického stavu budov
	2.1.2 Zlepšovanie energetickej efektívnosti infraštruktúry pri zásobovaní energiou
	2.1.3 Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky
2.2 Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženie emisií skleníkových plynov	2.2.1 Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženie emisií skleníkových plynov
	2.2.2 Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov
Prioritná oblasť B – Prepojenejšia obec	
Priorita 3. Udržateľná mobilita	
Opatrenie	Aktivita

3.1 Podpora udržateľnej mobility

3.1.1 Rozvoj verejnej dopravy

3.1.2 Podpora cyklo dopravy a znižovanie emisií

- cyklistické stojany
- chránené parkoviská pre bicykle
- servisné stojany pre bicykle
- nabíjacie stanice pre elektrobicykle

Priorita 4 Cestná doprava

Opatrenie

4.1 Zlepšenie infraštruktúry pre cestné motorové vozidlá

Aktivity

4.1.1 Modernizácia ciest, križovatiek a mostov, podpora cyklistickej dopravy

4.1.2 Modernizácia miestnych komunikácií, podpora cyklistickej dopravy

4.1.3 Modernizácia a údržba autobusových zastávok v obci

4.1.4 Výstavba parkovacích miest

4.2 Zlepšenie infraštruktúry pre chodcov

4.2.1 Dobudovať chýbajúce miestne komunikácie

4.2.2 Dobudovať chýbajúce články infraštruktúry

Prioritná oblasť C - Sociálnejšia obec

Priorita 5 Adaptačný a prístupný trh práce

Opatrenie

5.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre uchádzačov o zamestnanie

Aktivity

5.1.1 Realizovať dopytovo-orientované projekty rozvoja zamestnanosti pre dlhodobo nezamestnaných / nízkokvalifikovaných obyvateľov obce prostredníctvom OP Ľudské zdroje

5.1.2 Realizovať aktívne opatrenia politiky trhu práce v zmysle zákona o č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Aktivačné práce, Dobrovoľnícka služba, Absolventská prax)

5.2 Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhu práce rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva

5.2.1 Vytvoriť a prevádzkovať sociálny podnik obce

5.3 Podporiť podnikateľský sektor v oblasti tvorby a udržiavania pracovných príležitostí v obci

5.3.1 Podporiť podnikateľský sektor v oblasti tvorby a udržiavania pracovných príležitostí v obci

Priorita 6 Záruka pre mladých

Opatrenie

6.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre uchádzačov o zamestnanie

Aktivita

6.1.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre uchádzačov o zamestnanie

6.2 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením

6.2.1 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením

6.3 Zabezpečiť poskytovanie vzdelávacích aktivít zameraných na rozvoj obce, na marginalizované skupiny obyvateľstva a počas mimoškolskej doby

6.3.1 Zabezpečiť prepojenosť činností školských inštitúcií s potrebami a rozvojovými víziami obce

6.3.2 Rozšíriť ponuku voľnočasových aktivít pre deti a mládež v čase prázdnin v spolupráci s jednotlivými subjektami na území obce

Priorita 7 Aktívne začlenenie a dostupné služby

Opatrenie

7.1 Aktívne začlenenie a dostupné služby na základe potrieb jednotlivých cieľových skupín

Aktivita

7.1.1 Vytvoriť ponuku komunitne poskytovaných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobslužbe (terénnych, v prirodzených podmienkach, ambulantných).

7.1.2 Zabezpečenie rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti, podpora sociálnej integrácie

7.1.3 Vytvoriť informačný kanál na komplexné informovanie obyvateľov o sociálnych službách na území Jakloviec (prípadne o dostupnosti poskytovania sociálnych služieb v regióne)

7.1.4 Vybudovať priestory pre sociálne bývanie a poskytovanie chýbajúcich sociálnych služieb (seniori a ost.sociálne skupiny) Zabezpečiť dostatočné kapacity bývania pre jednotlivé skupiny obyvateľov

7.1.5 Dostupné bývanie (výstavba/rekonštrukcia nájomných bytov)

7.2 Vytvoriť podmienky a podporu pre rozvoj spoločenského života obce

7.2.1 Zabezpečiť kvalitné materiálne - technické vybavenie a ľudské zdroje obce pre rozvoj kultúrneho a spoločenského života.

7.2.2 Podporiť originálne i tradičné kultúrno-spoločenské podujatia obce v spolupráci s jednotlivými kultúrno-spoloč.

zložkami a aktívnymi jednotlivcami

7.2.3 Zabezpečiť organizovanie nových originálnych kultúrno-spoločenských podujatí

Prioritná oblasť D – Inteligentnejšia obec

Priorita 8 SMART obec

Opatrenie

8.1 Smart riešenia v obci

Aktivita

8.1.1 Zabezpečiť jednoduchší a lepšie organizovaný život v čistejšej a sebestačnejšej obci

8.1.2 Digitalizácia služieb obce pre občanov

Prioritná oblasť E - Obec bližšie k občanom

Priorita 9 Prevencia negatívnych spoločenských javov

Opatrenie

9.1 Prevencia negatívnych spoločenských javov

Aktivita

9.1.1 Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia v obci

- Dobudovať kamerový systém

- Zvyšovanie informovanosti občanov v oblasti prevencie kriminality

- Miestne poriadkové hliadky

Priorita 10 Infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas

Opatrenie

10.1 Budovanie a modernizáciu infraštruktúry na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času.

Aktivita

10.1.1 Vybudovať a udržiavať detské ihrisko

10.1.2 Vybudovať a udržiavať multifunkčné ihrisko

10.1.3 Vybudovať a udržiavať oddychovú zónu

10.1.4 Modernizácia telocvične

Priorita 11 Manažment služieb cestovného ruchu

Opatrenie	Aktivita
11.1 Zlepšovanie manažmentu služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch	11.1.1 Budovanie a modernizácia turistickej infraštruktúry na prepájanie kultúrneho a prírodného dedičstva
	11.1.2 Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktivitami regiónu
	11.1.3 Zlepšenie dostupnosti informácií o kultúrnych a prírodných aktivitách CR

Zdroj: Vlastné spracovanie

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie PHRSR

Organizačné zabezpečenie

Realizácia programu je činnosťou samosprávy a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, úradu, poslancov a verejnosti do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. V pláne komunikácie je táto činnosť naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie program za predchádzajúci rok aj jeho prípadná aktualizácia na ďalšie roky.

Obecné zastupiteľstvo

Najvyšším orgánom obce je obecné zastupiteľstvo. Vo vzťahu k realizácii programu zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. Zastupiteľstvo v rámci hodnotenia programu schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu. Zastupiteľstvo vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia programu v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie OcZ, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.

Starosta

Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je starosta obce. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené zastupiteľstvu.

Vo vzťahu k realizácii programu starosta riadi proces realizácie, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám.

Inštitucionálne zabezpečenie

Inštitucionálne a administratívne zabezpečuje veci zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom, obecný úrad. Okrem prípadov, kedy budú prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia a monitorovania projektov i samotného programu.

4.2 Postup realizácie PHRSR

Realizácia rozvojovej stratégie obce Jaklovce je stanovená počas platnosti PHRSR do roku 2029 a zabezpečovaná v niekoľkých základných oblastiach:

Dopĺňanie PHRSR (v zmysle platnej metodiky PHRSR a jej aktualizácií) - v zmysle platnej metodiky sú predpísané časti, ktoré má rozvojová stratégia obce povinne obsahovať. Počas spracovania PHRSR neboli k dispozícii všetky metodikou požadované údaje a preto niektoré vybrané časti PHRSR bude potrebné dopĺňať v priebehu realizácie PHRSR priebežne alebo hneď ako budú požadované informácie alebo údaje k dispozícii.

Príprava rozvojových projektov (v zmysle platnej legislatívy a metodiky PHRSR) - je dôležité dôkladne plánovanie a príprava pri realizácii investičných projektov. Treba mať na pamäti výber konkrétnych projektov, ktoré sa budú realizovať, prehodnotenie ich prínosu a dopadu na plnenie cieľov stratégie, ekonomickej efektívnosti a stavu pripravenosti na konkrétnu realizáciu (technická pripravenosť, povolenia, financovanie, partneri a pod.).

Realizácia rozvojových projektov (v súlade so stratégiou a akčnými plánmi) - jedná sa o základnú a nosnú časť plnenia rozvojovej stratégie obce. Predstavuje konkrétnu realizáciu investičných alebo neinvestičných projektov v zmysle akčného plánu a v súlade so stratégiou PHRSR. V prípade viaczdrojového financovania s využitím dotácií je dôležité zabezpečiť plnenie platnej legislatívy, zmluvných podmienok poskytovateľa dotácie, zaznamenania a archivovania priebehu realizácie (foto, video, dokumenty a pod.), propagácie projektu a pod.

Monitorovanie a hodnotenie plnenia PHRSR - postupné plnenie PHRSR bude potrebné priebežne monitorovať a vyhodnocovať. V prípade neplnenia nastavených ukazovateľov, cieľov alebo v prípade výrazných zmien vonkajších alebo vnútorných vplyvov na obec bude potrebné prehodnotiť nové úpravy, zmeny alebo aktualizácie vybraných častí príp. celého PHRSR.

Aktualizácia plánov a stratégie PHRSR - počas jednotlivých rokov realizácie PHRSR bude samospráva každoročne prehodnocovať a aktualizovať vybrané plány – akčný plán, komunikačný plán, plán hodnotenia a monitorovania, finančný plán, zoznam ukazovateľov a pod. Samospráva každoročne do leta spracuje pripomienky úradu, poslancov, verejnosti a partnerov a navrhne aktualizácie akčného a iných plánov pred začiatkom prípravy rozpočtu na nasledujúci rok. Aktualizáciu PHRSR ako celku samospráva uskutoční každé 3 – 4 roky.

4.3 Spolupráca s partnermi

V rámci prípravy PHRSR obce Jaklovce bolo vynaložené úsilie na vytvorenie spolupráce v záujme efektívnej a plnohodnotnej vzájomnej komunikácie, zberu informácií, potrieb a poznatkov čo najširšieho spektra miestnych aktérov v obci. Spolupráca bola využívaná pri zbere údajov o obci, pri analytickom hodnotení stavu obce, SWOT analýze a problémovej analýze obce, pri stanovení vízie a cieľov rozvojovej stratégie, pri príprave programovej a realizačnej časti PHRSR obce.

Obec plánuje pokračovať v partnerskej spolupráci aj v realizačnej fáze svojho rozvojového programu a to vo všetkých základných oblastiach realizácie PHRSR.

Vzájomná spolupráca bude zameraná na:

- poznatkovú spoluprácu – zber údajov, poznatkov a informácií o problémoch a potrebách partnera, možnostiach spolupráce, čo vie partner ponúknuť pre rozvoj obce, odborná pomoc a poradenstvo pri realizácii PHRSR, inštitucionálne príp. organizačné zabezpečenie plnenia niektorých aktivít realizácie PHRSR, realizácia samostatných aktivít / projektov v rámci akčného plánu PHRSR a pod.;
- finančnú spoluprácu – spolufinancovanie spoločných projektov realizovaných v rámci akčného plánu PHRSR, samostatná realizácia a financovanie rozvojových projektov v súlade s rozvojovou stratégiou obce, sponzorské a dotačné príspevky na realizáciu vybraných aktivít obce a pod.;

- materiálnu a pracovnú spoluprácu – nefinančná pomoc zameraná na materiálne alebo technické zabezpečenie realizácie aktivít / projektov obce, odpracovaný čas a dobrovoľná spolupráca, odborná výpomoc alebo poradenstvo, organizácia vzdelávania, seminárov a iných podujatí v záujme realizácie aktivít PHRSR a pod.;
- mediálnu spoluprácu – spolupráca pri zabezpečovaní komunikačných a informačných aktivít v súlade s komunikačnou stratégiou PHRSR, zabezpečovanie spätnej väzby v súlade s výsledkami a dopadmi realizácie projektov a aktivít PHRSR, propagačné a mediálne aktivity alebo projekty a pod.

4.4 Monitorovania a hodnotenia PHRSR

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) je živý dokument. V záujme efektívneho a koordinovaného postupu by mali byť jednotlivé navrhované projekty z rozvojovej stratégie pravidelne kontrolované a vyhodnocované.

Cieľom monitorovania a hodnotenia napĺňania PHRSR je zabezpečiť plynulé napĺňanie stanovených cieľov v jednotlivých prioritách. Zodpovednosť za monitorovanie hodnôt, vyhodnocovanie indikátorov, míľnikov, ako aj za spracovanie správ o výsledkoch monitoringu nesie obec Jaklovce, ktorá ich bude spracovávať na základe spolupráce s poverenými zamestnancami Obecného úradu Jaklovce, volenými predstaviteľmi a v súčinnosti so socio-ekonomickými partnermi, ktorí sú zapojení do procesu implementácie PHRSR. Vstupnými údajmi pre monitorovacie správy budú najmä evidencie vedené obecným úradom, programový rozpočet a ukazovatele sledované v jednotlivých implementovaných projektoch, pokiaľ si to ich realizácia vyžaduje. Monitorovanie sa bude realizovať raz ročne a bude mať podobu taxatívneho vymedzenia realizovaných aktivít v kombinácii s vyhodnotením stanovených indikátorov a míľnikov. Monitorovacie správy budú predkladané obecnému zastupiteľstvu a komisiám OcZ podľa príslušnosti jednotlivých napĺňaných priorít v rámci PHRSR, ktoré sú kompetentnými orgánmi správy oponovať, hodnotiť a prijímať na základe nich ďalšie rozhodnutia. Prehľad monitorovania prezentuje nasledovná tabuľka:

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2023 – 2029		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2027	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.

Operatívne hodnotenie	Vykonáva sa pravidelnejšie a častejšie, je založené na krátkodobej báze. Dátum (mesiac a rok), kedy sa má vykonať prvý krát, si určí samospráva riešeného územia sama.	Hodnotia sa jednotlivé aspekty PHRSR, najmä realizácia jednotlivých projektov a ich vplyv na samotné riešené územie. Vykonáva sa ideálne viac krát ročne (min. 2-krát)
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2025, 2026, 2027, 2028, 2029	Hodnotí sa vybraná časť dokumentu alebo konkrétny projektový zámer, napr. v prípade, keď je považovaný za rizikový, čo vyplýva z predchádzajúcej monitorovacej správy. Periodicitu si určí samospráva riešeného územia sama.
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	Vykonáva sa podľa aktuálnej potreby, ktorá vznikla nečakaným odklonením sa od stanovených cieľov, plánovaných hodnôt alebo pri návrhu zmeny obsahovej štruktúry dokumentu. Nepravidelná periodicita, podľa potreby
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25

Obec, podľa zákona 539/2008 Z.z., zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne **do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení** a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.

4.5 Komunikačný plán

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec vhodnou prezentáciou stratégie môže získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí. Ďalšou cieľovou skupinou sú obyvatelia obce. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a

aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie. Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.jaklovce.sk). Doplnkovo sa na tento účel využíva aj informačná tabuľa, miestny rozhlas obce. V menších obciach je významná aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiaduce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov. Obec samosprávny kraj ďalej povinne informuje o plnení PHRSR, ako je uvedené v predchádzajúcej kapitole.

Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR							
P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2026	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

						účet	
4.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25

4.6 Akčný plán obce Jaklovce

Akčný plán obsahuje zoznam projektov/aktivít, ktoré prispievajú k naplneniu cieľov jednotlivých priorít a opatrení na $n + 2$ roky a je potrebné ho každoročne aktualizovať na nasledujúce 3 roky. Aktualizovaný akčný plán PHRSR je potrebné po jeho vyhotovení prerokovať a zobrať na vedomie v OZ.

Akčný plán je podkladom do plánovania rozpočtu obce. Za realizáciu jednotlivých projektov je zodpovedný gestor projektu. V akčnom pláne väčšinou ako gestor (realizátor) vystupuje obec, t.j. priamo zodpovedným je starosta obce. V prípade, že v rámci projektu má obec partnera, je nevyhnutné stanoviť z každej inštitúcie zodpovedné osoby s cieľom zabezpečenia potrebnej komunikácie a zodpovednosti.

Akčný plán obce Jaklovce				
Prioritná oblasť A – Ekologickejšia obec				
Priorita: 1. Životné prostredie				
1.1 Zlepšiť informovanosť a environmentálne povedomie o ochrane a tvorbe životného prostredia.				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.1.1 Realizovať osvetové a informačné aktivity v oblasti nakladania s odpadmi, tvorby a ochrany ŽP	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
Opatrenie: 1.2 Zabezpečiť čistotu a atraktivitu verejných priestranstiev a zelene v obci.				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.2.1 Zabezpečiť zvyšovanie podielu zelene a jej atraktivitu na území obce	2023 - 2029	Obec	-	Tvorba novej zelenej infraštruktúry obce
1.2.2 Realizovať sankčné opatrenie v prípadoch porušenia všeobecných nariadení týkajúcich sa ochrany a tvorby ŽP	2022 - 2029	Obec	-	Počet opatrení
Opatrenie: 1.3 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.3.1 Vodozádržné opatrenia v sídle a krajine	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
1.3.2 Protipovodňové opatrenia na vodných tokoch	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
Opatrenie 1.4 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.4.1 Výstavba, údržba a obnova stokových sietí, ČOV, kanalizácie a verejných vodovodov	2023 - 2029	Obec	-	Počet zrealizovaných projektov
1.4.2 Zlepšenie kvality vody	2023 - 2029	Obec	-	Kvalita vody
Opatrenie 1.5 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.5.1 Podpora predchádzania vzniku odpadov	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
1.5.2 Predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a	2023 - 2029	Obec	-	Miera skládkovania

zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov				komunálneho odpadu
1.5.3 Realizovať triedený zber komunálneho odpadu	2023 - 2029	Obec	-	Miera recyklácie komunálneho odpadu
1.5.4 Zlepšovanie triedeného zberu v obci	2023 - 2029	Obec	-	% triedeného odpadu
Opatrenie: 1.6 Posilnenie ochrany a zachovanie prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.6.1.Podpora biologickej a krajinej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržiavania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a potláčanie vplyvu inváznych nepôvodných druhov	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
1.6.2 Podpora zvýšenia environmentálneho povedomia a zlepšenia spolupráce medzi dotknutými subjektmi v oblasti ochrany prírody a krajiny	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
Opatrenie: 1.7 Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovanie environmentálnych záťaží				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1.7.1 Sanácia environmentálnych záťaží	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
1.7.2 Monitoring environmentálnych záťaží	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
Priorita 2. Energetická efektívnosť a technický stav budov				
Opatrenie: 2.1 Podpora energetickej efektívnosti a zlepšiť technický stav budov				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
2.1.1 Znižovanie energetickej náročnosti a zlepšenie technického stavu budov	2023 - 2029	Obec	-	Spotreba energie
2.1.2 Zlepšovanie energetickej efektívnosti infraštruktúry pri zásobovaní energiou	2023 - 2029	Obec	-	Spotreba energie
2.1.3 Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky	2023 - 2029	Obec	-	Spotreba energie
Opatrenie: 2.2 Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženie emisií skleníkových plynov				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
2.2.1 Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženie emisií skleníkových plynov	2023 - 2029	Obec	-	Zníženie skleníkových plynov
2.2.2 Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov	2023 - 2029	Obec	-	Množstvo vyrobenej energie

Prioritná oblasť B – Prepojenejšia obec				
Priorita 3. Udržateľná mobilita				
Opatrenie: 3.1 Podpora udržateľnej mobility				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
3.1.1 Rozvoj verejnej dopravy	2023 - 2029	Obec	-	Množstvo užívateľov
3.1.2 Podpora cyklodopravy a znižovanie emisií - cyklistické stojany - chránené parkoviská pre bicykle - servisné stojany pre bicykle - nabíjacie stanice pre elektrobicykle	2023 - 2029	Obec	-	Množstvo užívateľov
Priorita 4 Cestná doprava				
Opatrenie: 4.1 Zlepšenie infraštruktúry pre cestné motorové vozidlá				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
4.1.1 Modernizácia ciest, križovatiek a mostov, podpora cyklistickej dopravy	2023 - 2029	Obec	-	Množstvo užívateľov
4.1.2 Modernizácia miestnych komunikácií, podpora cyklistickej dopravy	2023 - 2029	Obec	-	Množstvo užívateľov
4.1.3 Modernizácia a údržba autobusových zastávok v obci	2023 - 2029	Obec	-	Množstvo užívateľov
4.1.4 Výstavba parkovacích miest	2023 - 2029	Obec	-	Množstvo užívateľov
Opatrenie: 4.2 Zlepšenie infraštruktúry pre chodcov				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
4.2.1 Dobudovať chýbajúce miesta komunikácie	2023 - 2029	Obec	-	Množstvo užívateľov
4.2.2. Dobudovať chýbajúce články infraštruktúry	2023 - 2029	Obec	-	Množstvo užívateľov
Prioritná oblasť C - Sociálnejšia obec				
Priorita 5 Adaptačný a prístupný trh práce				
Opatrenie 5.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre uchádzačov o zamestnanie				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
5.1.1 Realizovať dopytovo-orientované projekty rozvoja zamestnanosti pre dlhodobo nezamestnaných / nízkokvalifikovaných obyvateľov obce prostredníctvom OP Ľudské zdroje	2023 - 2029	Obec	Fondy EÚ	Počet zrealizovaných aktivít

PHRSR obce Jaklovce na roky 2023 – 2029

5.1.2 Realizovať aktívne opatrenia politiky trhu práce v zmysle zákona o č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Aktivačné práce, Dobrovoľnícka služba, Absolventská prax)	2023 - 2029	Obec	-	Počet zrealizovaných projektov
Opatrenie: 5.2 Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhu práce rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
5.2.1 Vytvoriť a prevádzkovať sociálny podnik obce	2023 - 2029	Obec	-	Počet zamestnancov
Opatrenie: 5.3 Podporiť podnikateľský sektor v oblasti tvorby a udržiavania pracovných príležitostí v obci				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
5.3.1 Podporiť podnikateľský sektor v oblasti tvorby a udržiavania pracovných príležitostí v obci	2023 – 2029	Obec	-	Počet aktivít
Priorita 6 Záruka pre mladých				
Opatrenie 6.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre uchádzačov o zamestnanie				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
6.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre uchádzačov o zamestnanie	2023 – 2029	Obec	-	Miera nezamestnanosti
Opatrenie 6.2 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
6.2.1 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
Opatrenie 6.3 Zabezpečiť poskytovanie vzdelávacích aktivít zameraných na rozvoj obce, na marginalizované skupiny obyvateľstva a počas mimoškolskej doby				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
6.3.1 Zabezpečiť prepojenosť činností školských inštitúcií s potrebami a rozvojovými víziami obce	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
6.3.2 Rozšíriť ponuku voľnočasových aktivít pre deti a mládež v čase prázdnin v spolupráci s jednotlivými subjektami na území obce	2023 - 2029	Obec		Počet aktivít
Priorita 7 Aktívne začlenenie a dostupné služby				
Opatrenie 7.1 Aktívne začlenenie a dostupné služby na základe potrieb jednotlivých cieľových skupín				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
7.1.1 Vytvoriť ponuku komunitne poskytovaných sociálnych služieb s dôrazom na	2023 - 2029	Obec	-	Poskytnuté služby

PHRSR obce Jaklovce na roky 2023 – 2029

rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluže (terénnych, v prirodzených podmienkach, ambulantných).				
7.1.2 Zabezpečenie rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti, podpora sociálnej integrácie	2023 - 2029	Obec	-	Počet klientov
7.1.3 Vytvoriť informačný kanál na komplexné informovanie obyvateľov o sociálnych službách na území Jakloviec (prípadne o dostupnosti poskytovania sociálnych služieb v regióne)	2023 - 2029	Obec	-	Počet poskytnutých služieb
7.1.4 Vybudovať priestory pre sociálne bývanie a poskytovanie chýbajúcich sociálnych služieb (seniori a ost. sociálne skupiny) Zabezpečiť dostatočné kapacity bývania pre jednotlivé skupiny obyvateľov	2023 - 2029	Obec	-	Počet klientov
7.1.5 Dostupné bývanie (výstavba/rekonštrukcia nájomných bytov)	2023 - 2029	Obec	-	Počet užívateľov
Opatrenie 7.2 Vytvoriť podmienky a podporu pre rozvoj spoločenského života obce				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
7.2.1 Zabezpečiť kvalitné materiálne - technické vybavenie a ľudské zdroje obce pre rozvoj kultúrneho a spoločenského života.	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
7.2.2 Podporiť originálne i tradičné kultúrno-spoločenské podujatia obce v spolupráci s jednotlivými kultúrno-spoloč. zložkami a aktívnymi jednotlivcami	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
7.2.3 Zabezpečiť organizovanie nových originálnych kultúrno-spoločenských podujatí	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
Prioritná oblasť D – Inteligentnejšia obec				
Priorita 8 SMART obec				
Opatrenie 8.1 Smart riešenia v obci				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
8.1.1 Zabezpečiť jednoduchší a lepšie organizovaný život v čistejšej a sebestačnejšej obci	2023 - 2029	Obec	-	Počet zrealizovaných projektov
8.1.2 Digitalizácia služieb obce pre občanov	2023 - 2029	Obec	-	Počet služieb
Prioritná oblasť E – Obec bližšie k občanom				
Priorita 9 Prevencia negatívnych spoločenských javov				

Opatrenie 9.1 Prevencia negatívnych spoločenských javov				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
9.1.1 Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia v obci - Dobudovať kamerový systém - Zvyšovanie informovanosti občanov v oblasti prevencie kriminality - Miestne poriadkové hliadky	2023 - 2029	Obec	-	Zníženie kriminality
Priorita 10 Infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas				
Opatrenie 10.1 Budovanie a modernizáciu infraštruktúry na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času.				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
10.1.1 Vybudovať a udržiavať detské ihrisko	2023 - 2029	Obec	-	Počet vybudovaných multifunkčných ihrísk
10.1.2 Vybudovať a udržiavať multifunkčné ihrisko	2023 - 2029	Obec	-	Počet vybudovaných multifunkčných ihrísk
10.1.3 Vybudovať a udržiavať oddychovú zónu	2023 - 2029	Obec	-	Podiel zelene v obci
10.1.4 Modernizácia telocvične	2023 - 2029	Obec	-	Počet realizovaných projektov
Priorita 11 Manažment služieb cestovného ruchu				
Opatrenie 11.1 Zlepšovanie manažmentu služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch				
Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
11.1.1 Budovanie a modernizácia turistickej infraštruktúry na prepájanie kultúrneho a prírodného dedičstva	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
11.1.2 Podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktivitami regiónu	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít
11.1.3 Zlepšenie dostupnosti informácií o kultúrnych a prírodných aktivitách CR	2023 - 2029	Obec	-	Počet aktivít

Zdroj: Vlastné spracovanie

5 FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov tak, ako boli definované v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s rizikom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity.

Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia.

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity.

Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2021 – 2027 bude pomoc z fondov EÚ čerpaná na základe priorít SR pre politiku súdržnosti - v zmysle Partnerskej dohody 2021 - 2027, prostredníctvom operačných programov. Hlavné prvky modernizovanej politiky súdržnosti po roku 2020 majú byť:

- zameranie na kľúčové investičné priority

- politika súdržnosti pre všetky regióny a individuálnejší prístup k regionálnemu rozvoju
- menej početné, jasnejšie a stručnejšie pravidlá
- silnejšie prepojenie s európskym semestrom na zlepšenie investičného prostredia v Európe

Ďalšie prostriedky budú poskytované na základe plánu obnovy Next Generation EU. Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov bude možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (najmä Interreg Central Europe). Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

5.1 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2021 – 2027
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

Indikatívny sumár nákladov na realizáciu plánovaných aktivít, okrem nákladov, ktoré budú vyčíslené v projekte k príslušnej aktivite:

Indikatívny rozpočet PHRSR obce Jaklovce na roky 2023-2029

Prioritná oblasť	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Rok 2028	Rok 2029	Spolu €
A Ekologickejšia obec								
B Prepojenejšia obec								
C Sociálnejšia obec								
D Inteligentnejšia obec								
E Obec bližšie k občanom								

Zdroj: Vlastné spracovanie

Finančný rámec pre realizáciu PHRSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných aktivít (v tis. eur)

Označ. opatr	Označ. aktivita	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h

1.1	1.1.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
1.2	1.2.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	1.2.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
1.3	1.3.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	1.3.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
1.4	1.4.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	1.4.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
1.5	1.5.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	1.5.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	1.5.3	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	1.5.4	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
1.6.	1.6.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	1.6.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
1.7	1.7.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	1.7.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
2.1	2.1.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	2.1.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	2.1.3	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
2.2	2.2.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	2.2.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
3.1	3.1.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
	3.1.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
4.1.	4.1.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	4.1.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	4.1.3	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	4.1.4	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
4.2	4.2.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
	4.2.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
5.1.	5.1.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
	5.1.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
5.2	5.2.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
5.3	5.3.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
6.1	6.1.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
6.2	6.2.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
6.3	6.3.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	6.3.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
7.1	7.1.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
	7.1.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
	7.1.3	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
	7.1.4	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
	7.1.5	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
7.2	7.2.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	7.2.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
	7.2.3	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
8.1	8.1.1	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h
	8.1.2	a=b+e+f+g+h	b=c+d	C	d	e	f	g	h

PHRSR obce Jaklovce na roky 2023 – 2029

9.1	9.1.1	$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	C	d	e	f	g	h
10.1	10.1.1	$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	C	d	e	f	g	h
	10.1.2	$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	C	d	e	f	g	h
	10.1.3	$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	c	d	e	f	g	h
	10.1.4	$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	c	d	e	f	g	h
11.1.1	11.1.1	$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	C	d	e	f	g	h
	11.1.2	$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	c	d	e	f	g	h
	11.1.3	$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	c	d	e	f	g	h

ZÁVER

PHRSR obce Jaklovce je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Jaklovce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... uznesenie č.

.....

pečiatka obce

.....

starosta obce

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

A, Knižné zdroje:

1. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
2. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
3. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Příroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
4. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
5. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
6. Interné materiály obce Jaklovce.
7. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
8. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
9. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
10. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
11. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Příroda. 1972.
12. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
13. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
14. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
15. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
16. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
17. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
18. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
19. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
20. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava

21. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s.
22. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s.
23. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n . Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6
24. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4
25. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
26. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
27. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
28. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
29. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
30. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
31. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
32. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
33. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
34. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
35. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
36. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
37. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972

B, Elektronické zdroje:

38. Partnerská dohoda 2021 – 2027
39. Zmluva o fungovaní Európskej únie
40. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
41. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene o zmene klímy (1997)
42. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
43. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
44. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
45. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
46. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
47. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky
č. 1 KURS 2001
48. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
49. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
50. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
51. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
52. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
53. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
54. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
55. RIÚS KESK 2014-2020
56. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR KESK),
57. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
58. Národný program reforiem, máj 2012,
59. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,

60. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
61. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
62. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
63. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
64. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2009 – 2015
65. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
66. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
67. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
68. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
69. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
70. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
71. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
72. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
73. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
74. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
75. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 – 2020
76. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020
77. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
78. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja.
79. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
80. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
81. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
82. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
83. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
84. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
85. Jaklovce. [online].[cit.2021-03-09]. Dostupné na:

- <https://sk.wikipedia.org/wiki/Jaklovce>
86. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
87. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
88. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
89. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
90. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
91. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
92. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
93. <http://www.mineraly.sk/files/hor/spras.htm>
94. www.krasy-slovenska.sk
95. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
96. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
97. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
98. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
99. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
100. <http://www.sopsr.sk/>
101. www.naseobce.sk
102. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008
103. <http://www.sopsr.sk/natura/>
104. <http://www.sodbtn.sk/>
105. www.agroporadenstvo.sk
106. <https://sk.wikipedia.org/>
107. PHRSR Jaklovce 2016-2023
108. <http://www.mineraly.sk/>
109. <http://www.podnemapy.sk>
110. www.jaklovce.sk
111. <http://www.sopsr.sk/ps.chvu2/files/Volovske-vrchy.pdf>
112. <https://www.keturist.sk>
113. <https://maps.cleerio.sk/smolnicka-huta>
114. Atlas krajiny SR, <https://app.sazp.sk/atlassr/>
115. <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0221543136>

116. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, [online].
https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2020/09/Metodika_PHRSR2020.pdf
117. Metodika na vypracovanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoj obce/obcí/VÚC,[online]. <https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/regionalny-rozvoj/aktuality/nova-metodika-vypracovanie-programov-hospodarskeho-socialneho-rozvoja-obce-obci-vuc.html>
118. <https://www.e-obce.sk/obec/jaklovce/jaklovce.html> ,[online].
119. <https://www.shmu.sk/sk/?page=2456> ,[online].
120. [https://www.researchgate.net/publication/263528129_Hydrogeologicke_mapy_na_uzemi_Slovenska - historia sucasnost a buducnost](https://www.researchgate.net/publication/263528129_Hydrogeologicke_mapy_na_uzemi_Slovenska_-_historia_sucasnost_a_buducnost),[online].
121. Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Gelnica, 2019, [online].

PRÍLOHY